

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKÝM KATOLICKÝM
ŽENÁM A DÍVKÁM V AMERICE.

ROČ. (VOL.) XXVIII.

21. ZÁŘÍ (SEPT.) 1935.

ČÍSLO (NO.) 791.

Adresa: "ČESKÁ ŽENA", 1611 South 11th St. ST. LOUIS. MO.

Česká Žena

Published Weekly
Devoted to the interest of Czechoslovak
Catholic Women in America.

... Published by the ...
BOHEMIAN LITERARY SOCIETY
of St. Louis, Mo.

— Předplatné: —

Pro Spojené Státy \$2.75
Do Evropy a Kanady
a v St. Louis, Mo., poštou \$3.25

Adresa: — Address:

"ČESKÁ ŽENA"
1611 South 11th St. St. Louis, Mo.

- 15.—Neděle—Sedmibol. Panny Marie.
16.—Pondělí—Ludmila; Editha.
17.—Úterý—Hildegarda, panna.
18.—Středa—Josef Kup.; Žofie.
19.—Čtvrtek—Januar, b.; Felix.
20.—Pátek—Eustach; Fausta.
21.—Sobota—Matouš, apoštol.

Zlatá Žíla

Zbavte se útrap a strastí jež toto zákeřné zlo způsobuje, používáním HEMROCOLU, jenž svou utišující a hojící působivostí má za účel, aby bolesti a nepříjemné pocity neodkladně zastavil a další vývin zlaté žíly znemožňoval. — Proč trpíte když jest Vám umožněno používání tohoto vyzkoušeného prostředku v soukromí domova, bez nepříjemnosti, ztráty času a velkých výloh? — Objednejte si HEMROCOL prostřednictvím vašeho lékárníka, anebo zašlete 65c přímo nám, pro trubici HEMROCOLU, a efektivním příkladem a obdržíte vše s podrobným návodem k používání obratem pošty.

ZDARMA! V tom případě že byste si přál jej předem zkusit, napište nám a zašleme Vám HEMROCOL bezplatně na zkoušku. Pište na: Manford Co., 3966 Laclede (Dept. 57), St. Louis, Mo.

ŽENY! Při zastavení, nepravidelnosti a bolestivosti měsíční periody objednejte si ihned můj osvědčený, starokrajský prostředek. Cena \$3. Pište s důvěrou!

MRS. M. LESKOVAR,

507 E. 73rd St. New York, N. Y.

LUČNÍ THÉ

pro všechny vnitřní bolesti, nastuzení a flu. 50c balíček vyplaceně.

J. L. Irwinsky, Banner, Okla.

DAR BOŽÍ — ZDRAVÍ

Pijte před spaním zdravotní

Klášteří Čaj

z Karpatkých léčivých rostlin.

Přírodní léčení závratě, vysokého tlaku krve, žaludku, ledvin, měchýře, nespavosti, jater, a vyrážek. Vrací zdraví stav těla.

Cena \$1.00 vyplaceně.

PATRIA TRADING CO.

5210 Broadway Cleveland, O.

"Nonat je náš lékař."

Tak napsala p. F. Haněl, Route 4., Buhl, Idaho.

Můj muž si pořezal prst do kosti. Po přiložení Nonat krvet přestala, rána se stáhla a prst byl brzy zahojen. Před 8 roky kůň kopl chlapce do nohy. Když třetí den ležel z horečky, dala jsem mu na noubu, která byla otekla a modrá, Nonat. A jaký zázrak! Za 4 hodiny po semutí flastru byl na něm kus krve jak prst dlouhý. Do 6 týdnů noha se zahojila, od té doby nezabolela. Mě 3 měsíce po operaci stále bolí šev. Lékař řekl: Jen fačovat. Když ale se rána podbírala, dala jsem na ní Nonat. Po prvním přiložení to více bolelo, pak ale takřka bez bolesti za 3 týdny byla rána zacelená. Před 10 roky Nonat vyléčila muži noubu. Od té doby je našim lékařem. At' na udeření, neb jiné zranění, bolí-li v boku, záda i když někomu z rodiny bolí zub, dá si na tvář flastrík z Nonat a je po bolesti. Ještě mnoho bych toho mohla napsat, ale toto nemohu opomenout. Naše kráva byla proseknuta motykou až byly vidět vnitřnosti; Nonat to zahojila. Všichni, celá rodina, Vám za Nonat děkujeme.

Pravá masť je s touto Trade Mark:

Cena Nonat jest 50c a \$1, poštou 55c a \$1.05. Ptejte se vašeho lékárníka nebo jednatele, ale nic jiného neberte. — Pište přímo na naši adresu:

MARIE LEIBLINGER & CO.
P. O. Box 285. Altadena, California
V Chicagu u p. Nanák, 1724 W. 18th Pl.
V Cleveland, O. u p. F. Krobůsek, 12718
Holborn Ave.

Čtete a rozšiřujete Českou Ženu.

Phone Niles 9808.

J. Vosmik, Jr.

Established 1895.

MONUMENTS
and
HEADSTONES

6875 Milwaukee Ave.
Niles, Ill.

Nemoci měchýře,

bíže při močení, pálení a řezání, časté nucení na moč, hlavně v noci, zvláště u starších lidí, bolesti v zádech, revmatismus zmírňte a odstraníte použitím našich léků.

České Herbarium,
MISHICOT, WISCONSIN

ZBAVTE SE BOLESTÍ NOHOU!

At' jsou to zanícené kotníky, spletené žíly, boláky, otevřené rány, Dr. A. J. Novákové

HOJIVÁ MAST KORUNA
bezpečně a rychle pomůže. Na kuří oka, kotníkové a jiné mozoly, otlačení na chodidle, moje náplasti

NO-CORN PLASTER
všech muk vás zbaví. Užívám obojí ve své praxi již 30 let a poradím Vám dobře. — Velká krabice Koruny 75c, menší 50c. Soubor 6 náplastí na kuří oka, "bunions" nebo na chodidla s velkou krabicí Koruny vyplaceně poštou \$1.00.

DR. ANNA J. NOVÁK
chiropradistka

3955 W. 26th St. Chicago, Ill.

Pravá česká povídla

švestková,
ananasová,
malinová a
meruňková
Prune,
Pineapple,
Raspberry and
Apricot Jams.)

PRO ČESKÉ HOSPODYŇKY NA VENKOVĚ

zasíláme po celých Spoj. Státech za ceny mírné.

Jediná česká firma zasílající
povídla a zavařeniny.
Pište si o cenník.

KOŘÍNEK'S BAKERS' SUPPLY
COMPANY,

4830 W. 25th St. Cicero, Illinois
Ryze česká firma.

300 MŠÍ SVATÝCH ROČNĚ

pro členství za živa i po smrti v Mešním Svazu, ve prospěch Afrických Misionů
Jednou pro vždy příspěvek dvacet pět centů (nikdy není třeba obnovovat.)

Také zemřelí mohou býti zapsáni.

ST. PETER CLAVER SODALITY FOR THE AFRICAN MISSIONS
3624 W. Pine Blvd. St. Louis, Mo.

ČESKÁ ŽENA

ČASOPIS VĚNOVANÝ ČESKOSLOVENSKÝM ŽENÁM A DÍVKÁM
V AMERICE

Adresa: "Česká Žena", 1611 So. 11th Street, St. Louis, Mo.

Entered as 2nd Class Matter Oct. 2, 1908, at the P. O. at St. Louis, Mo., under the Act of March 3, 1879

ROČ. (VOL.) XXVIII. ST. LOUIS, MO., 21. ZÁŘÍ (SEPT.) 1935.

ČÍSLO (NO.) 791.

Petr Šrámek:

Apoštolka tisku.

Znám u nás jednu tovární dělnici. Ač její výdělek není veliký, přece odebírá několik katolických listů a různé brožurky, jež pilně čte a se vzdělává. Ale i její obětavosti svědčí nejlépe, že se stala nejhornlivější apoštolkou tisku.

Vychází u nás v čl. republice náboženský týdeník "Neděle"—má asi přes 100,000 výtisků. A hle, tato prostá dělnice tak agitovala, získávala, přesvědčovala lidi, že v naší malé obci podařilo se jí získat 300 odběratelů toho listu! S jakou radostí mně to vypravovala, když docílila třetího odběratele! Oči jí zářily nadšením a prohlásila, že neustane, pokud nezíská aspoň 500 odběratelů.

Nic si z toho nedělala, že někde byla odmítnuta—i od katolíků, kteří odbírají tisk nepřátelský. Ale obětavost její šla dále! Některým několik čísel darovala, kteří pak se stali pevnými odběrateli. Každou neděli, hned po službách Božích, bylo ji viděti, jak kráčí, pod paží balík novin, a roznáší je odběratelům. Laskavým a milým slovem získává ta zbožná duše přátele katolickému tisku, nebo je o tom přesvědčena, že šířením katolického tisku podporuje víru a mravnost lidu, podpírá nejdůležitější sloup, na kterém bezpečně stojí národ a stát.

Prostá žena z lidu, ale co dobrého, prospěšného již vykonala, kolik desítek tisíc rozšířila katolického tisku a náboženských brožur, ví jenom Pán Bůh, Který

jí jistě odmění tuto apoštolskou práci. Kdybychom měli podobné apoštolky v každé vesničce i městě, co by se dalo vykonat, kolik duší by bylo zachráněno, kolik zla zažehnáno!

A takové apoštolky přál bych si i mezi Vámi, drazí čeští katolíci krajané, které by vzaly na sebe ten úkol, šířit "Hlas" a "Českou ženu".

Je ovšem k tomu třeba obětavosti, trpělivosti, ale věřím pevně, že účinek by se brzy ukázal. Hlavně tam, kde není ani možno, by pro velikou vzdálenost mnozí katolíci mohli pravidelně do chrámu Páně, katolický tisk stává se kazatelem, vychovatelem a ukazuje cestu ke Kristu.

A přece, Bohu žel, dosud nenalézá dostatek pochopení ani u samých katolíků! To je nejsmutnější kapitola, že mnozí katolíci i katolíčky, pořád ještě nemohou očistit své příbytky od tisku špatného a nahradit jej tiskem dobrým, katolickým. Kéž by našly se i u Vás takové apoštolky katolického tisku, jakou je ona prostá dělnice tovární. Tím by vykonaly ohromný kus práce nejen pro Boha, ale také pro náš český národ a českou řeč. Kéž by náš český katolický lid konečně prohlédl a řídil se tím heslem: "Svůj k svému!" Katol. Čech má odbírat svůj český a katolický list.

Co se stane na světě za hodinu. Víte, že za 1 hodinu přihodí se ve světě ohromné množství událostí? Podle posledních statistik zprávy narodí se na zeměkouli za hodinu 5440 dětí a zemře 4630 lidí. Uzavře se 1200 sňatků a rozvede se 85 manželských dvo-

jit. Průmysl za 1 hodinu zpracuje 3000 centů vlny a 10,000 centů bavlny pro výrobu různých látek. Za hodinu vyrobí se 99,600 tun cukru, z nichž za tutéž dobu spotřebuje lidstvo 98,000 tun. Za každou hodinu prokouří lidstvo na zeměkouli za 45 mil. tabáku a vypije 1,500,000 litrů vína a 500,000 litrů piva. Ze země vytěží se za hodinu 122,000 tun uhlí, za 50 mil. zlata a 150 mil. stříbra. Lovci ukořistí za 1 hodinu 350,000 divokých zvířat pro výrobu dámských obleků. Z naftových dolů vytěží se za 1 hodinu 165,420 sudů nafty, kteréhožto množství se 1 třetina spotřebuje na benzin pro auta. Továrny na auta vyrobí 700 kusů aut za 1 hodinu a auta za každou hodinu usmrtí 17 lidí. Lidský výdělek za 1 hodinu pohybuje se mezi 2 centy, které vydělá čínský nádeník, 96 dolary, které dostává předseda elektrického trustu v N. Yorku. V pošt. a telegrafní dopravě odešle se za hodinu 111,000 telegramů a 1141 milionů dopisů a pohlednic, na které se nalepí za 500 mil. pošt. známek. Celulosevé továrny vyrobí za hod. 1900 tun papíru, z něhož 1000 tun se použije na tisk časopisů a knih. Za průměrně krátkou dobu, kterou lidstvo nazývá hodinou, naše zeměkoule proběhne dráhu 1776 kilometrů.

Děvče čípera. Paní k venkovské služebné: "Pamatujte si! U nás se zvoní ráno na kávu jednou, na posnídávku dvakrát, na oběd třikrát, na..." — Služebná vpadne: "Ale, milostpaní, to se s tím zvoněním neráče obtěžovat! To já k jídlu přiběhnu bez toho zvonění."

“U FARAONA”

Napsal Antonín Hrůza.

I.

Mlynáři Vojtěchu Kopalovi patřil obstojný mlýn v roklině nedaleko města T. na jihozápadní Moravě. Koupil ho praděd Vojtěchův od správy velkostatku, když si postavila za městem veliký mlýn na vodní a parní pohon. Vody pro tento moderní mlýn bylo sice v okolí kraji dost a vydržela v několika rybnících, upravených za sebou, někdy i do pozdního léta, zejména bylo-li jaro hodně deštivé, ale velkostatek opatřil svůj nový závod přece parním strojem, aby mohl mletí ve dne v noci, i za největšího sucha, když pavouci opřádali pavučinami vodní kola níže položených mlýnů.

Kopalovu mlýnu říkali “Na valše”, nebo také “U faraona”. Ležel asi hodinu cesty za mlýnem panským a chystal do svého velkého a hlubokého rybníka všechnu jeho odpadovou vodu. Potok, kterým do něho přitékala, měl také odpadní kanál, jímž se přebytečná voda dala svésti za jarních povodní do potoka mimo mlýn. Potok tento protékal Kopalovými lukami, a vůstlil teprve pod mlýnem do žlabu k rybníku Nešilovu.

“Na valše” byla čtyři složení, ale bylo tu místa dost ještě aspoň pro dvě stolice válcové, nebo pro dvě francouzská složení na mletí jemné mouky. Vojtěch Kopal nechtěl se však pouštět do žádných novot a říkal, že je na to času dost, až se ožení. K opatrnosti vybízela také blízkost panského mlýna, který nebezpečně konkuroval s malými krcálky, štěbetajícími svými vzpružinkami jen po žních, a pak dlouho mlčícími.

A bylo opravdu štěstím pro Kopala i pro jeho sousedy, že jejich předkové dobře hospodařili a na-

koupili si polí, luk i lesů a žili více z výnosu tohoto hospodářství, — nežli z upadajícího mlynářského řemesla. To jim bylo jen pro zábavu a také pro udržení a zachování titulu “pantátů ze mlýna”, nebo “pánů otců”, jimiž se chlubili a lišili od ostatních, třeba i zámožnějších rolníků, kteří neměli na tento přídomek práva.

Měli i své “erby”, nezapsané sice v gruntovních knihách, — zato však upravené na štítech mlýnů nebo nade dvěma zanáškem.

Kopalův mlýn měl tradiční palečné kolo, vytesané z tvrdého tmavého kamene a pevně zasazené do bílé omítky nad pískovcovým futrem u zanášky; ve mlýně “U Nešilů” byla na štítě namalována násypka, a u “Kolenatého”, resp. Cucly pod Nešilovými byl na zdi nad lednicí vyobrazen hrodek, — vznášející se v dýmu hořícího mlýnského krovu.

Cuclův mlýn prý před dávnými lety vyhořel na padrt — jen hrodek, jímž si mlynáři brali mýto z přivezeného obilí do mlýna, byl zachráněn a kroužil prý v dýmu nad ohněm, jako by měl křídla. — Zlé jazyky tvrdily, že mýtník vzdoroval ohni, protože byl mleči nastotísíkrát proklet až do horoucích pekel, a oheň pozemský neměl proto tolik síly, aby ho byl zničil.

Touto legendou zlobili i nynějšího Cuclu, jemuž jako jeho předkům, říkali “Kolenatý”, protože se při chůzi v kolenou prolamoval, jako by nosil na ramenech těžké pytle obilí neb mouky. — Ale mleči vysvětlovali způsob jeho zvláštní chůze tím, že prý jej i jeho předky tíží břemeno do nebe volajících hříchů proti sedmému Božímu přikázání.

Ale Cucla se nedal. Byl nejstarším z mlynářů, šel již do sedmdesátky, a paměť měl jako kronika. Mladším mlynářům tykal, neřikal jim “pane otče”, jako nazývali oni jeho, ale oslovoval je toliko jmény rodnými.

“Ty, Nešile”, odbyl kdysi nejdotěrnějšího posměváčka, “nekřeš tupým oškrcem, aby tě odstěpek z běhouna neudeřil do nosu. Již o tvém dědovi říkali, že místo tabáku šňupal z lakoty rozdrolenou bramborovou nat’. Ani mu nedali kříž na hrob, že prý je na to škoda peněz a že v zemi shnije tak i tak! Ale udělali to jen proto, aby nikdo nevěděl, kam ho položili, — protože mleči by mu nedali pokoj ani v hrobě! U nás brali mýto jen hrotem a vzali-li ho i dvakrát, nikdy toho nebylo tolik, jako tou vaší násypkou. Dať bych to zabílit, býti tebou! Pěkný erb!”

Ale Nešil jen uplivil do vantrok a hleděl za slinou, jak ji voda nesla na kolo.

O Kopalově mlýnu nebylo však žádné nepěkné pověsti. Jeho erb, palečné kolo, byl čistý. Starý rod Kopalův byl na to pyšný. Mnoho přispívaly k jeho povýšenosti nad ostatními mlynáři také jeho pozemky a několik měr zdravého lesa. V údolí pod jeho mlýnem patřily mu také louky, které měly pěknou trávu, protože mohly býti zaplavovány na jaře vodou, hrnoucí se jak s jalového splavu jeho rybníka, tak z kanálu před rybníkem. —

Vojtěch Kopal říkával těmto jarním vodám, že “se rozvodnil Nil” a “zaplavil Egypt”. Přezdili mu za to “faraon”, ale zmýlili se, očekávali-li, že ho to bude mrzeti. Litoval jen, že dali tohle hezké jméno teprve jemu, a ne již jeho předkům, aby si byli mohli zasa- diti nad palečné kolo ještě faraonskou korunu, čímž by jejich erb byl bohatší. Ale do poslední vůle prý si dá rozkaz, aby mu nad hrobem vystavěli pyramidu a na ni teprve dali kříž s nápisem:

“Zde v Pánu odpočívá faraon Vojtěch Kopal, pán “Na valše” u řeky Nilu v Egyptě.”

“Však my ti ten tvůj Nil vysu-

šime a z Egypta budeš mítí Sahara!" pohrozili mu jednoho suchého roku Nešil i Cucla, když jim nepustil do jejich rybníků ani kapky vody. Kapři násada jim tehdy do jednoho lekla, a v rybnících vyschlých na kalužiny, zapáchající hnilým bahnem, kuňkaly jen žáby. —

"Což melu?" škádlil je Kopál a vyzval je, aby se přišli k němu podívat na rozeschlé vantroky a na vodní kolo, opředené pavučinami.

"No kolo nepustím ani kapky, protože se v lednici přece tak nerozeshne, jako vantroky, na něž po celý den praží slunce. I stávidlo na hrázi mi suchem popraskalo, prosakuje jím poslední krapet vody a kape z vantrok jako z cedníku. Na pány si jděte, tam do "kunstmuhlu", aby vodu neškrtli a nemleli pořád parou!" poštival je — věda dobře, že by nepochodili.

"Však to cítíme, že nemeleš, leda šibalskou hubou!" nedali se. — "Strouhy na tvé louce mají však vody dost; nám tráva pod mlýnem hoří suchem, kdežto u tebe je jako brčál!"

"Tak mi spravte stávidlo, mudrci! Co kape z vantrok, nestačím sám vypít a nemohu za to, že to vysaje louka!"

"Půjdem k soudu!" pohrozili mu.

"Mohl bych říci: 'Jděte!', kdybych chtěl, abyste na mne nařikali, že jsem vám přivedl do škody. Ale toho neudělám."

"Voda není jen pro tvou louku, ale i pro naše mlýny", nedali se. —

"Voda v mém rybníce je moje, mohu s ní dělati, co chci."

"Ale u soudu toho neobhájiš!"

"Obhájim!" uhodil se Kopál do prsou, "a chcete-li, přesvědčím vás o tom dříve, nežli dáte advokátovi peníze za kolky na žalobu."

A Kopál, sáhnuv do poličky ve své dubové almaře, vylovil z několika spisů staré lejtstro z tuhého papíru, popsané švabachem a polepené na začátku vybledlého písma starými kolky.

"To je mé právo a přečtu vám je, abyste viděli, že nechci vaší škody! Můžete čísti se mnou, aby-

M. Nováková:

PONEJPRV.

Ponejprv! Vidám je každickým rokem, nesměle, obavou váhavým krokem k zpovědi přichází — ponejprv v žití, co as to srdéčko, co duše cítí?

Tváříčky pobledlé — srdéčko buší, obavy, lítost, strach, dušinku kruší. Kolik těch poklesků dětskou hrud' tíží, s hlavou když sklopenou k knězi se blíží.

Viz, jak se změnila tvář děcka celá, jako by k nebesům vznésti se měla, když ze rtů knězových splývají slova, by duši vrátila nevinnost znova.

Snad že tě dušince narostla křídla u toho pramene Milosti zřídla? Nachem se zbarvily pobledlé tváře, z oček jim zasvitne radosti záře.

Vy čisté dušinky nevíte ani, což teprv rozkoše ve Přijímání, jak rád k vám Ježíšek do srdce vchází, jak jste Mu blizoučko, jak jste Mu drazí!

Kéž se ta dušinka, upřímná, snívá, k milému Ježíši s láskou vždy dívá, a kéž to srdéčko, jež se Ti svěří, nikdy se Víře Tvé — nezpronevěří.

ste se přesvědčili, že čtu jen to, co je psáno!"

"Že bys měl jiné právo, nežli máme my?" divil se starý Cucla, hledě s Nešilem na pismo.

"Mám! Od gubernia! Na věčné, časy, pokud mlýn faraonův bude mlýnem! Žádný soud nesmí toto právo zrušit!"

"Aj, aj!" vrtěl se Cucla.

"Zapomněli jste, že tu bývala dříve soukenická valcha, která patřila soukenickému cechu, jenž do-
dával sukna pro vojáky jeho královské milosti, a proto mu byla udělena tato výsada. A ta přešla i na mne, protože právo bylo uděleno na věčné časy i všem pozdějším držitelům tohoto stavení a pozemků kolem něho. Však to můj nebožtík praděd draze zaplatil! — Mohl mítí za to pět takových mlýnů, jako je váš, pane otče Cuclo!" hovořil Kopál úředním tónem a četl jim znění kupní smlouvy.

"Ale tenkrát tu nebyly ještě naše mlýny — ani panský tu ještě nestál. A což teprve ty pod námi!

Kopejtkův, Březinův, Nechvátalův a "U nadýmáku!" poznamenal Nešil.

"Byly, nebyly!" usmál se Kopál. "Postavte si jich pode mnou jako vojáků do řady, mně to neubliží. Naopak — budu mítí více poddaných", zazubil se a ukládal lejtstro se svým právem opět do spisů.

"Poslechni, Kopale!" zahrozil mu Cucla ochromlým ukazováčkem pravé ruky a přisedl v kolennou níže, jako by mu byl Kopál hodil osmdesátikilový pytel na shrbená záda, "poslechni člověka staršího, nežli byl tvůj nebožtík otec, dej mu Pán Bůh věčnou slávu! Byli jsme s nebožtíkem vždycky za dobře, a když jsem mu vzkázal po práškovi, že si potřebujeme semlít na pout' pytel nebo dva, aby žena měla mouku na koláče pro chasu i pro tetky, které přijely na pout', neskrblil nikdy vodou, a o nějakém právu nebylo vůbec ani řeči. Ale chtěl jsem ti říci jenom tohle: Viš, co připravilo o mlýn pana otce, kterému patřil dříve "Nadýmák", nebo pantátu z Dobré Vody, nebo proč všeho pozbyl mladý mlýnář z Měrnice? — Měl bys to vědět a řídit se podle toho! Byly to dva hlavní hříchy: obžerství a pýcha. A nejhorší je pýcha, protože za ní jde vždycky pád, Kopale! Pyšným se Bůh protivuje!" —

"Zapalujeme d'áblu každý jinou svíčku, pantáto Cuclo! Vymeťme proto dříve každý svou moučnici, aby v ní nebylo pavučin a aby nepáchla stuchlinou nebo kyselým kvasem", pravil Kopál smířlivě a nabídl Cuclovi měchuřinu, aby si nacpal. A Nešilovi podal tabatěrku s vonicím rapem.

Nešil si šnupl labužnický a pak několikrát hluchně kýchl. Oči se mu rozeslezy, a velký jeho nos zrudl jako lalok rozzlobeného krocana.

Cucla si v tom "vonném neřádu", jak nazýval šnupavý tabák, také omočil prsty, ale jenom k nim přivoněl, aby si příliš nepodráždil nos a kýcháním nevzbouřil kašel. Zato si pečlivě nacpal starou porculánku se žlutým vyleštěným víčkem a křisnův do pazourku, přiložil na tabák doutnající hubku.

Zahulil několikrát, a když se mu kolem hlavy vytvořil oblak dýmu, že ho nebylo skoro ani vidět, řekl, směje se chraplavě:

"Takhle končí s tebou každé jednání, Kopale. Chytneš člověka na pokušení, jako raka na zapáchající žabi stehýnko!"

"Však jsme ve při beztoho jen o bublinu!" přisvědčil také Nešil. "Náš faraon není Mojžíšem, aby vodu vytloukl holi ze skály! — A myslím, že ji ani tehdy nedal Pán Bůh tolik, aby byla stačila k otáčení mlýnského kola."

"Jen když aspoň studny nevyshly!" mnil Cucla rozvážně.

"Když bude všude nejhůř, u nás je studna pro každého; čím více se pumpuje, tím je voda lepší, čistší a chladnější. Celý spodek valchy je jediná tvrdá skála, i grundy stavení jsou do ní zapuštěny, a studny prý vrtali kolik let, nežli přišli na pramen. Ale za to je, pane!" pochvaloval si Kopal.

Když takto rokovali, odbočivše od předmětu svého sporu o vodním právu, nakoukl do dveří šalandy Kopalův prášek Toník, a hlásil, že žejbra na krupici již potáhl novým hedvábným sítem. Jedno z žejber přinesl, aby se pan otec mohl přesvědčiti, volil-li k tomu plátno s mřížovím potřebné velikosti otvorů.

Kopal ho pochválil a nařídil mu:

"Řekni tetě Lence, aby nám poslala něco na zakousnutí a pak skoč do sklepa!" A ukázal mu na prstech ruky, kolik láhví má přinést. —

Toník zmizel jako vitr a nežli se vrátil, přikulhala do šalandy sestra Kopalova, Lenka, a kladla na bílý stůl bochník vonného chleba, hroudu másla a tři skleničky.

Pak teprve podala oběma bratřům hostům ruku a řekla každému: "Vítám vás, pantáto!"

II.

Lenka vedla svobodnému bratru Vojtěchovi hospodářství a jako sestra hospodářova měla svůj podíl na mlýně zapsaný v pozemkových knihách.

K své tělesné vadě přišla již v

dětských letech při skotačení ve stodole, v níž spadla s hambalku na mlat a zlomila si při tom nohu v kyčli. Léčili ji dlouho, i v Praze byla u věhlasného chirurga, leč ani on nepomohl a Lence nohu nenarovnal, aby nekulhala. Stálo to mnoho peněz, a děvče při tom vytrpělo bolesti jako Lazar.

Ale nevzdali se naděje, ani když ji vzali domů. Když nepomohla lékařská věda, mohla pomoci bába kořenářka, stará výměnice Feksovka. Ta prý rozuměla všem nemocem, proti každé měla ve své světničce koření, a nepomáhalo-li žádné z jejích osvědčených léčiv, brala útočiště k zařikávání. Měla je ve staré knížce, napsané švabachem jejím dědem, který byl ohebním pastýřem.

Nebohá Lenka podrobila se v rukou zařikávačky Feksovky nové, neméně bolestné tortuře.

Vydržela ležeti bez hnutí v plátěných ovinech, nasáklých odvarrem z bylin, nasbíraných při svitu měsíčního úplňku na stránkách a v lesních pasekách; snášela se zaťatými zuby bolestnou masáž tvrdých a jako dřevěné koliky suchých prstů staré Feksovky, potila se v zapáčkách senných strusek a poslouchala se sepjatýma rukama Feksovčino mumlavé zařikávání, sama se při tom úpěnlivě modlíc, — ne již tak o navrácení zdraví, jako o vysvobození z těchto všech očišťovacích muk.

Do mlýna přišel tehdy mlýnář Cucla a když viděl nebohrou mladou obět' šarlatánství Feksovčiny, vzal si starého Kopala stranou a promluvil mu do duše. Proč prý uráží Pána Boha vírou v umění staré šarlatánky a svolává na sebe horší trest ruky Boží, nežli jakým ho již Bůh zkouší?

"Poruč všechno Pánu Bohu a vstáváje lehaje mu děkuj, že se ti dítě při tom hrozném neštěstí nezabílo. Na kráse Lence neubude, nepatrná vada nebude jí ani překážkou, bude-li se chtít provdati. Je na světě dost rozumných mladých mužů, kterým se Lenka může zalíbiti tak, jak je — a ne-li, však žebrotou nepůjde. Vojta ji neopustí, až s panímámou zavře

oči. Feksovce dejte trochu vejračky za ty její rady; pro jiného sem beztoho nechodí, než aby z vás tahala peníze, a ty, Lenko, vstaň a chod', jak umíš a jak můžeš", řekl děvčeti před oběma rodiči.

Lenka mu chtěla za tu pomoc zlíbatí ruce, ale Cucla ji jen pohladil po obou vpadlých tvářích a řekl, jako by konejšil mladé dítě:

"Nu, nu, Lazárku ubohý! Však i pro tebe rozmarinka vykvete a myrta se zazelená!" —

Když Lenka dospěla do panenství, ženiši se opravdu přihlašovali, ale Lenka jako by ani neměla srdce. A přece to nebylo pravda. —

V podvečer jednoho krásného červnového dne seděla na lavičce pod lipami, které lemovaly hráz rybníka a zároveň úzkou cestu, která vedla kolem mlýna do polí, za nimiž se připojila k okresní silnici.

Lenka četla Kosmákovo "Kukátko" a když ji četba unavila, odložila knihu a zahleděla se do tiché vodní hladiny, v níž jako ve velkém zrcadle odráželo se kus západní oblohy, zabarvené purpurem červánků.

Voda, proudící brdlením k povytaženému stavidlu u vantrok, — přítlumeně brblala a na jejích koncích usykovala, když konečky vodního kola její proud dělily a snášely jej do hlubiny tmavého podkolí.

Mlýn řehťal a klapal, a se zanášky ozýval se popěvek Lenčina bratra Vojty, tehdy ještě svobodného. —

Lenka se zasníla. Slo jí na dvacátý rok, a muži, kteří se o ni ucházeli, i dohazovači, kteří ji chtěli mermomocí dostat pod čepec, jí říkali, že je hezká. Ale nebyla hrda na tyto lichotky, nevěřila jim, vědouc dobře, že nelze upřímně mluvíti o kráse, je-li tělo zmrzačeno. Hezký obličej, souměrná postava, dobré a stínem záumčivosti zcloněné oči jsou jenom dílčími složkami tělesného půvabu.

Jeho souhrn a platnost může však vzbuditi dojem krásy teprve při chůzi dívčině. Tou teprve tato krása oživne a vyvrcholí! — Oko,

pohlížející ztrnule, není také krásně, teprve když je prozáří úsměv radosti nebo štěstí, anebo když se v něm zatřpytí slzy, vzbudí obdiv.

Lenka o všem tom uvažovala a byla si přísným soudcem. Tělesnou její vadu by snad muž přehlédl, protože by ji mohla vyvážit věnem nebo dobrotou a ušlechtilostí srdce. Ale tato vnitřní, duchovní krása neprojevuje se ani ve tvarech těla, ani v bouři krve. — Může se zazrcadlit jen v očích a promluvit hlasem srdce.

Avšak život, jak ho Lenka již poznala, nemá valného pochopení pro tyto poklady. Člověk chce požitky a požitky tento je tím lahodnější, čím krásnější je pohár, z něhož pije.

Peníze jsou toho jen doplňkem nebo nebezpečnou náhradou! To jsou stíny lásky, ale ve všedním životě tvoří její podstatu.

Leč kde je štěstí? V čem spočívá?

Tuto otázku chtěla Lenka vykřiknouti nejen srdcem, nýbrž i ústy, ale rty jí oněměly, když po cestě k hrázi viděla přijížděti na kole neznámého turistu.

Když přijel doprostřed hráze, seskočil s kola a zahleděl se k západu. Tklivá krása tohoto zákoutí upoutala na delší dobu všecku jeho pozornost. Pak, nabaživ se pohledu na zasněnou hladinu rybníka, v jehož tmavé hloubi odrážely se jako v zrcadle mohutné koruny lip, topolů, dubů a olši, zadíval se na mlýn, jehož bílé stěny svítily v šeru večera a z něhož v pravidelném rytmu zněla jednotvárná, — a přec tak poutavá píseň jeho strojů a jeho života.

Ale i tato krása zdálo se mu asi mrtvou. Jako by byl tušil, že tu Lenka sedí a pozoruje jeho postoj i každý jeho pohyb, obrátil se k stavidlu u vantrok a užřev ji, — smekl klobouk a pročišnuv si rukou bohatý vlas na hezké hlavě, prohodil více vážně, nežli žertem:

„Věděl jsem, že toto půvabné zákoutí nemůže býti bez spanilé víly. Jsem, slečno, absolvent konservatoře a zabloudil jsem v touze po romantice až do těchto míst. A jsem očarován jejich tichým pů-

vabem a kouzlem. Můj Bože! Jak tu žijete krásně, jako v ráji!“ zatloužil.

A veda kolo, došel až k lavičce, na níž Lenka seděla.

Chtěla vyskočiti a uprchnouti, ale když si pomyslíla, že by viděl její kulhavou chůzi, cítila, jak se jí všechna krev hrne do obličeje ostychem a studem. —

„Však proč?“ divila se v duchu a dívala se na turistu smutnými očima. Či se bála připravit ho o ilusi, že není vilou, za kterou ji má — nýbrž nebohým, politováníhodným mrzáčkem?

Leč proč politováníhodným? Co by jí prospěl jeho soucit, jeho, — člověka, který sem zapadl, jen aby si tu snad na okamžik odpočinul a pak nasedl na kolo a zmizel jako paprsek světla, zabloudivši skulinou v prknech do tmavé komory nad vodním kolem?

A mnoho myšlenek, podivných, krásných i bolestných se přehnalo Lenčinou mladou hlavou v této kratičké chvíli, nežli se rozhodla, že — neodejde!

Podívala se na mladého muže ted' zpytavěji, ale přimhouřila při tom oči, aby neviděl, jak si ho prohlíží a jak při tom užasla, když poznala, že je hezký.

Ale pro Bůh — což nebylo třeba také mu něco říci?

Avšak co?

Viděl její rozpaky i žhavou červen na jejích tvářích.

„Snad ráj jenom na pohled, jak zpíváme v naší krásné písni „Kde domov můj?“ pane. Ale jsme tu jen na zemi, u starého mlýna, a mlýnů, myslím, v ráji není!“ promluvila tiše a usmála se.

„Arci, slečno! Ale čím by byl svět, kdybychom si jej nepřekouzlovali v ráj a nedomnívali se, že může býti rájem!“ namítl a opřel se unaveně o své kolo.

„Život lidí je jiný, nežli život andělů“, odporovala mu Lenka.

„Zde také, slečno, v této krásce?“ divil se.

„I zde žijí jenom lidé. I sem proniká bolest a prostupuje srdce jako studená podzimní mlha“, — řekla smutně.

„I vaše srdce, slečno?“ otázal

se. —

„Minila jsem to vůbec, o všech lidech!“

„Tedy i mne jste pojala do svého mínění?“

„Vaše srdce nikdy netrpělo?“ — podivila se.

Zaváhal poněkud s odpovědí. A pak řekl rozmarně:

„Vzpomínám si na mnohou bolest, slečno! Několikrát jsem si rozbil kolena, jednou jsem spadl se stromu a zlomil si nohu, při skákání do vody po hlavě narazil jsem hlavu o písčité dno řeky a sedřel si kůži na čele, při cvičení ve střelbě utrpěl jsem těžké poranění zad — nu, a — ještě jedna bolest mne zkrusila — zemřela mi matka. Otce jsem skoro nepoznal, a třebaže matka o něm skoro nikdy nemluvila, bylo mi nesmírně líto, když moji spolužáci vplétli do svých hovorů slova „naš tatínek“, nebo „můj tatínek“ a když já jsem to nikdy nemohl říci bez bolesti nebo zármutku —“

Těch několik posledních slov řekl s bolestným přízvukem, — a Lenka viděla i na jeho obličeji, — jak svou osiřelostí trpí.

„Nuže, vidíte!“ — pravila také soucitně.

„To je však bolest pouze moje!“ navázal na její poznámku.

„Dosud nevyhlášená, nezapomenutá?“ zeptala se.

„Nechci na ni zapomenouti!“

„Proč?“ podivila se.

„Proč?“ opakoval její otázku. A zamysliv se, dodal: „Řekla jste, že bolest prostupuje srdce jako studená podzimní mlha. Pronikla i moje srdce a žila se významnou složkou jeho života. U někoho je podnětem ke vzpomínkám na dětství radost, u někoho bolest nebo hoře. Ale radost nebo štěstí zchoulostivuje člověka, kdežto bolest činí jej statečným, někdy i velikým a vážným.“

„Někdy však také trdnomyslným“, dodala.

Jejich hovor přerušil Lenčin bratr Vojtěch, jenž prozpěvuje si:

„Koupila's mi na košile, abych chodil pěkně bíle, já ne, to ty, koupila's mi je“,

vyšel ze dveří zanášky s dřevěnou paličkou v ruce a mířil ke stavidlu. Uvolnil klín, který držel stavidlo, aby voda mohla pod ním téci do vantrok, a když stavidlo do ní žblunklo, běžel rychle do mlýna, aby nadlehčil složení a uzavřel do něho přítok zrna.

Mlýn se na chvíli rozběhl čileji, ale chod jeho se brzo zpomaloval, a náhle mluva a píseň strojů umkla.

Ticho sem vpadlo, jakési slastné, pokojné a všem smyslům lahodící ticho. Západ ztemněl. Hladina vody v rybníce pohltila jeho purpur a uzavřela jej příkrovem, jenž se leskl tvrdě, jako deska z černého vyleštěného mramoru. Výška oblohy pozbyla nedohlednosti a její temnicí se klenba nížila se k rybníku, pohlcujíc mučící koruny stromů. Tráva na lukách i na mezích zavoněla ve vláze osvěžující rosy a do jejích výdechů mísila se teplá vůně meliva, kterou ochládající se vzduch pudil z teplých mouchic.

"Leninko!" zavolal Vojtěch z hlubin mlýna, v němž cosi ještě kutil.

"Přijdu hned!" odpověděla Lenka.

"Volá vás?" otázal se turista.

"Ano, bratr!" odpověděla krátce.

"Smím vás doprovodit, slečno Leninko?" nabídl se.

"Nikoliv!" odpověděla tvrdě.

"Ve vaší odpovědi je více tvrdosti nežli odmítnutí. Je to rozkaz! Rozumím mu, ale nechápu ho, slečno Leninko. Ale snad budu mít příležitost —"

"Nepřeji si toho!"

"Cesta tato je veřejná?" otázal se žertem.

Neodpověděla hned, ale pochočila, že nejedná dobře.

"Ano, cesta je veřejná, mnoho lidí tu projde — dobrých i zlých!" řekla lhostejně.

"Až tudy přistě půjdu, nebude mne již považovati za člověka zlého?" tážal se žertem.

"Nikoliv!" zasmála se.

"Mohu tomu věřit?"

"Spolehněte se na to. Nebudu však vědět, kdy tudy půjdete."

"Napiši vám!"

"Nebudu čísti vašeho dopisu!"

"Hle, jak se činíte zlou, a přece věřím, že vaše srdce je dobré!"

"Ach!" zasmála se a její hlas zazvonil lahodnými tóny. "Vězte, že vám domýšlivost pranic nesluší. Také mi nezaslouženě lichotíte."

"Upíráte mi schopnost rozumět lidským srdcím a poznávat jejich vlastnosti", namítl.

Neodpověděla, ale sklonila hlavu a bolestný vzdech vydral se jí se rtů.

"Leninko!" přistoupil k ní a vzal ji za obě ruce.

"Ne, nechte mne, prosím vás a — odejděte! Jste-li dobrým člověkem a chcete-li, abych na vás vzpomínala bez hořkosti, prosím vás, odejděte a nikdy, nikdy se sem již nevracejte!"

"Nuže, Leninko, odejdu, ale při živém Bohu vám pravím, že se sem vrátím!" zašeptl a skloniv se, políbil ji ruku. Pak nasedl na kolo a rozjel se do houstnoucího šera. Slyšela cvrkání jeho zvonečku, když míjel prostranství před mlýnem a když zaniklo v dálce, povstala a potácejíc se téměř pod břemenem divné tísně, jež ji drtila srdce, plížila se ke mlýnu.

Postála chvíli u jeho dveří a hleděla na bílou cestu, jež se táhla alejí lip a mizela v jejích přítmí.

Z hlubin tmavých hvozdu nad údolím vynořil se bílý měsíc a na jasném nebi jaly se objevovati hvězdy. Hleděly do zasněného večera i do hladiny v rybníce. V jeho hloubi třásl se odraz jejich jisker, jako by i na jeho dně byla tmavá obloha, z níž prodíraly se horké a ohněm planoucí slzy.

Všude bylo již smutné, tesklivé ticho. Jen v lednici u vodního kola pleskla do potoka občas krůpěj vody, odkapující s černého vodního kola.

Lány rolí vydechly sytou vůni dozrávajícího žita, louky zavoněly vlhkem a zavíjející se květy lip medem.

Ze stáji pod mlýnem bylo slyšet zpěv děvečky Babušky. Zpívala si uplakaným hlasem:

"Lojzíčku, Lojzíčku zůstaň!

Snad nechtěl bys už jít spat!
Ze už bude ráno? Inu nevidáno!"

Šíslala při tom, poněvadž byla již skoro kolozubá, ale za to ječela, jako by jí smutek rval srdce.

V konírně hřebelcoval pacholek Ignác koně. U Kopalů měli ode vždy šimly, a Ignác si dal na nich záležeti. Byl trochu nemotorný, ale proto přece pošťouchl Babušu vtipem nebo úsměškem, kde jen mohl.

Tak i teď, když ji slyšel zpívat, vyběhl z maštale s březovým koštětem v jedné ruce a v druhé s vidlemi a lopatou. Na zápraží před stáji položil lopatu a vidle křížem a na ně doprostřed dal koště.

Babuša jdouc s putnou k pumpě, zakopla o násadu plechové lopaty, a když uslyšela smích Ignácův, zahřešila:

"Nácku, s náckem! Nemotoro jeden s nemotorou!"

"Myslí jsem, že se chystáš vyletět za tím Lojzíčkem a připravil jsem ti kočár. Vidle a lopatu, abys měla čím přikládat a obracet oheň u Lucipera!"

"Uklid' to!" zaječela a kopla do koštěte, že odletělo Náckovi až pod nohy.

"Hi, hi, hi", smál se, ohýbaje starý hřbet a zvednuv koště, volal na Babušu:

"Schovám ti ho na noc filipojakubskou!"

Ale Babuša, pumpujíc vodu, ho neslyšela a prozpěvovala si nyní jinou:

"Pluli rutiři po vodě.

(Babuša říkala rutiři místo rytíři) připluli k jedné hospodě.

"Šenkýřko, hezkou dceru máš,

komu ji ke cti vychováš?"

"To není, rutiři, dcera má,

je to jen dívka služebná" —"

V té době stála Lenka již u plotny a chystala večeři. Vojtěch si umýval v siní ruce a obličej a pověsiv na věšák umoučený kabát a placatou čepici, polepenou suchým kvasem, ušel za stůl. — na němž hořela petrolejová lampa.

Ve světnici bylo ticho. Jen hodiny s dlouhým kyvadlem na zdi

u dveří cvakaly a oheň v plotně zapraskl, když naň Lenka přiložila sukovitou, smolnou štipanku.

"Je u nás stále tak podivně smutno, Vojtiku", zahovořila, vyhlávajíc na taliře mléčnou polévku se zavařenými krupkami.

"Je, Leničko!" přisvědčil Kopal. "Na rodiče se těžko zapominá, ale jakáž rada! Musíme si zvykat!"

"Věděla bych radul!" řekla sestra, usedajíc na židli vedle něho.

"Já mám už také plán", usmál se a zamíchal polévku, aby mu prochladla.

"Snad se tedy dohodneme", podívala se naň smutnými očima. — "Řekni tedy, co si myslíš!" pobídla ho upřímně, aby se jí se svými úmysly svěřil.

"Myslím, že by ses měla provdati, a já — já bych se pak oženil!" a naklonil se obličejem k taliři, aby mu neviděla do očí.

"A kdybych se neprovдалa?"

"Proč, Leninko? Jsi hezké děvče, bez věna také nebudeš, hospodařit umíš, o ženicha nebude tedy zle!"

"Chváliš mne, jako by ženich stál již za dveřmi a poslouchal, jaká jsem a co dostanu. Ale na jednu věc zapomínáš!" promluvila Lenka vážně.

"Arci! Zapomínám na větší počet tvých dobrých vlastností, Leničko. Však víš dobře, že tě mám rád jako sestru a dobrou hospodyní, a věř mi, že bych byl nejšťastnějším člověkem na světě, — kdyby moje nastávající žena byla tak hodná, jako ty!"

"Děláš, jako bys mi nerozuměl, Vojtiku, a přece víš dobře, že děvče-mrzáka si nikdo nevezme z lásky, ale jen pro peníze."

"Můj Bože, Leničko. — Skoro bych se ti chtěl vysmát za tuhle starost, která dělá takovou bolest tvému dobrému srdci. Ale vidím, že tě ta nepatrná tělesná vada velmi mrzí a že pro ni zapomínáš na budoucnost, která i tak může být krásná a šťastná, a proto ti radím, abys takových myšlenek zanechala."

"Dobře říkáš, Vojtiku, že i můj život může být šťastný! Ale nebude, nikdy nebude, Vojtiku! —

Dnes jsem o tom velmi mnoho přemýšlela, a srdce mi řeklo, že moje štěstí nebude v manželství!"

"Zbytečně se trápíš takovými smutnými myšlenkami, Leničko! — Prošel jsem na vandru mnoha mlýny a viděl jsem nejedno šťastné manželství, třebaže muž nebo žena měli tu neb onu tělesnou vadu. Nebožka panímáma ze mlýna "Pod brodem" byla jednooká, — pantáta od "Čertovy stopy" byl hluchoněmý, paní mlynářka z bývalé "Papírny" měla hrbeček, — mlynář z Myslovek měl jen jednu nohu svoji a druhou ze dřeva — nu a vidíš — nikde jsem neviděl, že by byli proto nešťastní. Všude měli zdravé a hodné děti, Leničko!" —

"To je všechno štěstí jen předstírané, je to taková květina bez tepla a vůně, protože její kořeny tkví v nezhojitelné bolesti srdce. Ale já se pro ztrátu podobného štěstí již nermoutím, ani netrápím, Vojtiku! Můj zármutek pro ně trval dnes ani ne půl hodiny, ale přemohla jsem ho a umínila jsem si zůstat tak, jak jsem, třeba by přišel ženich Bůh ví odkud, byl krásný jako anděl a dobrý jako nevim kdo!" řekla Lenka smutně a ze přimhouřených očí vyhrnuly se jí slzy.

"Vidíš, Leničko, jak jsi ke mně neupřímná! Řekla jsi, že jsi v sobě potlačila už všechny zármutek, a přece tvoje oči jsou plny slz. — Vojna se srdcem se nevyhrává za půl hodiny, Leničko! Někdy je k tomu třeba velmi dlouho, a mnohdy tento bolestný zápas trvá i po celý život. Bud' statečná, milá Leničko, ale nenaříkej si, že štěstí lásky již pro tebe není. Až přijde ten pravý, který tě bude mít ze srdce rád, "i tvého srdce se dotkne lásky hlas a probudí je z bolestných snů." Tak jsem to četl v jedné hezké básni, dlouho jsem o tom přemýšlel a poznal jsem, že to je pravda. Uvažuj o tom také, — však na nic nespěcháme, — vlasy nám ještě nešedivějí, a někdy si o tom zase pohovoříme."

A mladý mlynář povstal od stolu a vzav dýmku, vyšel si na procházku do ztichlého kraje.

Lenka poklidila světnici a usedla k oknu. Srdce jí v hrudi bouřila, a horké slzy jí pálily v očích.

"Můj Bože!" posteskla si a rty se jí roztráslы bolesti teď již před ní nikým neukrývanou. — Kéž by bratr věděl, že v té bolestné půlhodině, kterou prodléla u dveří mlýna, když ten hezký turista odešel, pozbyla již všeho, že s jejím srdcem, jež vzal s sebou, zanikla i jakákoli naděje na štěstí a radost! Nic z těchto vzácných pokladů nebude jí již vráceno, poněvadž jich nesmí a nemůže přijmouti, nechce-li, aby k bolestnému jejímu hoři přidružilo se bolestnější hoře tohoto muže, hoře tím osudnější, poněvadž by se proměnilo v hrůzu strašlivého neštěstí všeho jejich života. —

III.

Kostel farní osady, k níž patřil mlýn Kopalův, Cuclův a Nešilův, byl zasvěcen svaté Anně. Pout' konala se tu vždycky v neděli po šestadvacátém červenci a bývala vždycky slavná. Ředitel kůru, — Pavlík, pozval na ni hudebníky z celého kraje a cvičil s nimi a se zpěváky, k nimž patřili i zmínění tři mlynáři i Lenka Kopalová, orchestrální Sychrovu mši.

Lenka byla výbornou zpěvačkou, a sbormistr Pavlík, starý kantor a nadšený milovník hudby a zpěvu, říkal o ní, že by mohla zpívat i Mařenku z "Prodané nevěsty" na Národním divadle. Měl ji rád již od dětských let, naučil ji nejen zpěvu, nýbrž i hře na housle a dával jí pro její lásku k hudebnímu umění za vzor všem dívkám.

Lenka zpívala velmi ráda. Ke zpěvu vybízela ji v samotách kolem mlýna krása tohoto zastrčeného zátíší a zpěv stal se jí později jediným lékem rozbolestněného srdce. Zpěvem zaznívala od časného jara až do pozdního podzimu také všechna příroda. Lenka slyšela svou vnímavou duší a citlivým srdcem záchvěv každého jejího nervu. Přival vod, řitící se za jarních povodní s vysokého splavu a bijící zuřivě do skalnatého dna hlubokého odpadního potoka, větrné jarní i letní bouře, lomčující

korunami starých dubů, olší, topolův i lip a bříz, příšerné burácení hromu s rachotivými ozvěnami, jimiž stěny vysokých a holých skal odpovídaly výbuchům rozpoutaných živlů — to vše bylo její nevinné mysli, jejímu čistému srdci a jemnému sluchu hudbou, ohromující svou velkolepostí a vášnivým kypěním sil.

A pak léta za radostného jásání ptactva v úkrytech větví, v modré výšce nad bílými lány žitnišť, — nad sladce vonícími plochami jetelů, bzučících včelami, nad mezezi, obsypanými materiďdouškou, žebříčkem, krvavými slzičkami a rudou žhavostí planoucím vlčím mákem!

Srdce se chvělo rozkoší jako všechny tyto prosté květy a byliny, když slunce za krásných zlatých jiter osušovalo a žiznivě nasávalo jiskry slziček rosy, třpytící se stříbrem, a když v polednech žhavých, a přece až hazardně štedrých teplem, světlem a krásou, — rozdýchaly se opojnými vůněmi, šumoty křidel včel a vítězným jásáním cvrčků.

A zpěv kol ve mlýnech doplňoval tuto souladnost zvuků, chvílemi je bujně, ba, skoro nezbednický překřičoval, a pak se k nim přidružil tlumenějšími zvuky, když mlynáři vpustili do žernovů proudy zlatého zrna, z něhož voněl chléb. Žejbra poskakovala a honosně se natřásala, hlavy stoup vyskakovaly z otvorů v podlaze a podupávaly zbůjnický, až se zanáška otřásala. Větrák funěl jako labužník, přesycený dobrotami, rohatinka v moučnici koktala, jako by se zajíkávala teplou vůní čerstvé mouky, prášící se z dlouhého a jako v horečce se třesoucího válece.

Večer pak všechno utichlo. — Tůně pod mlýnem hladily řasy vrb a napájely jak jejich kořeny, tak i jejich haluze, teď labužnický schýlené k povrchu vody.

Skály se zahálily v posupné, — tvrdé mlčení a nesly pokorně na svých vzdorných lebkách tíhu tmy. Utonuly v ní i obzory, a ponořily se do její uklidňující náruče i daleké hvězdy, černé i za dne

jako smutné vdovy, stojící v němžé bolesti nad zasypanými hroby.

Pak se ozval slávik, roztoužené a lkavě, až se srdce zatetelilo podivně bolestným steskem. Zpíval neviděný a přece planoucí touhou, jako by srdce tak volalo a se chvělo strašlivou hrůzou o své štěstí.

I měsíc a hvězdy porozuměly tomuto lkání. Luna se rozesmála a vzhledla z hlubin tůně k stínům olší, které se korunami nořily v její bezedno. A na každý jejich list zavěsila se v hlubinách říše vodních cíl hvězda, a největší zvolily si svůj útulek v haluzích nejbliže u pevného kmene a ověnčily ho jako čelenkou, planoucí třpytem démantů, smaragdů a rubínů.

Lenka, pohlížejíc v tuto krásu, tajila úžasem nejen dech, nýbrž i tajemný pošept srdce. Každé hnutí citů i myšlenek musilo umlknouti, aby se duše mohla ponořiti v tuto rozkoš večera, v němž do snů hroužil se kdekterý tvor i květ. — Všechno v její duši bylo v oněch neskonale blažených chvílích jemné, křehké, něžné a lehoučké. — Všechno zvuk, jenž nevycházel z hrdel slavičích, byl by tu ranou, jejíž dopad zhroutil by rázem tento nádherný a křehký palác snů, jež byly v této blažené chvíli skutečnou krásou.

Nesla v duši tento třpyt, tichou něhu, libeznou sladkost, bolest, stesk i nespílitelnou touhu, jako včela vracející se z hodů v medových květech a klesající téměř pod tíhou své kořisti, ale přece jásající, že z krásy květů ukořistila sladkost a vůni.

Lenka žila jen duši, zásobenou bohatstvím krásy, zbavené stínů všednosti a nerušené myšlenkami na věci viděné tělesnými očima. To byl fond duševního jejího majetku, obohacovaný a rozmnožovaný každým dnem úctou k dílům rukou Božích, do jejichž tajemství pronikala duší, modlící se i ve snu, který ji přiváděl až na pokraj ráje a dovoloval její duši nahlédnouti do jeho zahrad, znějících písněmi andělů.

A srdce Lenčino projevovало radost i štěstí písněmi, jejichž něhu a plnost i bohatství tónů slyšela

i ve svých snech.

Tento vzácný poklad něžného a pro krásu zaniceného srdce Lenčina objevil starý učitel Pavlík velmi záhy a jal se ho zušlechtovat povzbuzováním, aby Lenka ho používala nejen k utišení své bolesti, nýbrž i k rozmnožení úcty k Bohu. A zpívala-li Lenka faraonova, jak ji nazývali podle přídomku, daného jejímu bratru, byl kostel svatě Anny naplněn až do posledního místečka.

Toho roku však, kdy se setkala u mlýna s absolventem konservatoře, byla Lenka velmi dlouho na rozpacích, má-li vůbec na pouti zpívat. Uminila si nevycházeti od onoho dne ani na krok do nejbližšího okolí mlýna, neboť při pomýšlení, že by se mohla s tímto mladým mužem setkat, zatetelilo se jí srdce hrůzou.

A přece pocítovala při vzpomínce naň tak nevypověditelně libeznou blaženost, jako by se všechno v jejím nitru, kolem ní a všude, kam vkročila, majíc jeho obraz a lahodný přízvuk jeho hlasu v duši, proměnilo v sad, rozkvetlý nejnádhernějšími květy.

Ale tyto dojmy, city a ozvěny i stopy jeho přítomnosti působily jí blaženost, radost a štěstí jen, dokud na ně myslila jako na krásný sen. Jakmile však touhou dospěla k hranici, za níž by měla nastati skutečnost, užilo se jí srdce tak strašlivou úzkostí, že nemohla ani vydechnouti.

Ale kárala samu sebe z této pošetilosti, vytýkala si tento klam citů a přerušovala násilím snění o něm myšlenkami na nejvšednější věci. A v takových chvílích naplňovala se jí hrud' i výbojnou, ba, vyzývavou statečností. — Vyšla jednoho večera i na hráz rybníka a dlouho se po ní procházela. — Chtěla se s ním setkat, ale ne proto, že by poslouchala tajného popudu a zakřikované touhy srdce, nýbrž proto, a jedině jen proto, aby jeho i sebe přesvědčila, že své city k němu již ukáznila, ba, že je podrobila výsledku střízlivých úvah o této pošetilosti. Ať vidí, jaká je, jak ho klamala, když hned tehdy před ním nepovstala a ne-

šla ho doprovodit svým kulhavým krokem!

Cvičila se v tomto hrdinství a v pravdě i v poznání skutečnosti. — Srdce se arci ještě občas jaksi zakjelo, jako by je byla sevřela smrtelná křeč, z hrudi vydral se ne jeden bolestný vzdech, i slzy chtěly vyhrknouti z očí, ale Lenka je uvěznila ve tmě, tisknouc je horkými dlaněmi, až jí každý nerv zabolel v mučeném mozku.

A vrátila se z tohoto výpadu proti všem svým úzkostem všechna již upokojena a hrda na své vítězství. Bylat' přesvědčena, že zvíťázila opravdu. Neboť tak, jako se odvážíla jít po jeho boku svým kolébavým krokem, i když tu ve skutečnosti nebyl, tak by se byla docela určitě nezdráhala doprovodit ho a říci mu, že tahle její vada jí nikterak nemrzí a že už všechnen svůj život upravila dle ní, aby si srdce už nikdy nezastesklo v nespelnitelnosti touhy po jiném štěstí, než jakého se dobojovala bez slz a jen chladným rozumem. Ano, bez slz a odříkáním, jež nezanechaly bolestných stop v srdci!

Ale když přišla do svého pokoju, pod jehož okny voněly karafiáty a růže i ve tmě, a když v hloubce údolí pod mlýnem zazpíval slavík, upadla téměř na kolena a zalomila rukama, jako by její neodešláne lůžko bylo studenou a tvrdou rakví.

V srdci otevřela se jí nová rána. — Rána zklamání, že marně důvěřovala jeho slibu, že přijde a že marně důvěřovala i své síle, že jí srdce už nikdy nezabolí. —

A vycházela tak každého večera i k rybníku, předstírajíc si lhostejnost, ať přijde či nepřijde. — Vpravdě však ho očekávala, ale on nepřicházel, a jen tma zahalovala cestu.

Casná jitra, svěží, vonná a koupající se v lázni rosy i zlatých slunečních paprsků, probouzela ji unavenou a s troskami krásných snů o jeho přítomnosti. V sítnicích jejích očí byl ještě zbytek podoby, tak jak ji oblažoval ve vidinách, nežli procitla. Slyšela ještě jeho hlas, chvějící se štěstím a blaženou radostí, když tiskl její ruce a pra-

vil jí, jak ji má rád.

Do zanikajících ozvěn jeho slov misil se rachot mlýnských strojů a štěbetání vzpružinky, trouci se o zděř běhounu. — Všednost denní práce probouzela Lenku z jejích snů a připoutávala její mysl k běžným starostem o celé hospodářství. A večer, když bratr zastavil mlýn a když povečeřeli, zapřáhl Ignác do bryčky pár svých zamilovaných běloušů a zavezl ji i bratra da školy k řediteli Pavlíkovi, aby tu s ostatními zpěváky cvičili zpěv pro slavnostní mši sv.

o svatoanenské pouti.

Setkali se tu se starým Cuclou i s Nešilem a s mnoha jinými zpěváky a zpěvačkami. Přišli i hudebníci, a škola se za chvíli proměnila v hudební a pěveckou síň, v níž ředitel Pavlík vládl taktovkou.

Lenka byla ráda tomuto zabočení své každodenní práce do říše umění. Zapomínala i na konservatoristu a když večer uléhala na lůžko, usnula záhy únavou a také radostí, že se její myšlenky zabývají jenom zpěvem a hudbou.

(Pokračování.)

Sňatek na smrtelném loži.

Napsala: Hedvika Courths-Mahlerová.

Přeložila Julie Vlasáková.

Dlouho po přečtení toho listu pohlížela Diana zaměřeným zrakem na jeho řádky. Tak pevně a jistě stálo jeho jméno v přesných, kolmých tazích na konci listu. Jako by z jeho jména jeho energická, cílevědomá osobnost vystupovala. Zřetelně viděla před sebou jeho markantní obličej, z něhož k ní z pod klenutého čela jasně a jistě pohlížely jeho ocelově modré oči.

Provanul jí příjemný pocit.

"Ty jsi se mi stala milou a vzácnou." Tak psal a jeho slova zněla tak mile i vře.

"Můj velký bratr," pomyslně si s blouznivým úsměvem. A pak předla nit svých myšlenek dále a znenáhla se hluboce zarděla.

Vzchopila se rychle, jako by sama před sebou chtěla uprchnouti a vešla do domu. Bez průtahu odebrala se do svého bytu.

Pomalou vešla do ložnice a zůstala u svého lůžka státi. Zde ležela tehdy, nemocný, bídný tvor, smrti zamenaný. A zde vložil starý duchovní její ruku do ruky Lotarovy a řekl při tom: "Až vás smrt rozloučí."

Lotarova ruka svírala pevně a vře její ruku, jako by ji chtěl

skutečně podržet pro všechny časy. Pozdvihla hlavu, udělala odmitavý posuněk a šla dále.

Jak něžně a snivě to vše v minulost zapadalo. Pouze jedna vzpomínka, jeden obraz se rýsoval jasně a ostře v její paměti: Lotarova bledá tvář s pevně semknutými rty a zasmušilým čelem. Jeho oči hleděly na ni s tak bolestným a soustrastným výrazem, že to nikdy zapomenouti nemohla.

Tento pohled jí nad míru upokojoval. Zjevil se jí, když ji horečné vidiny pronásledovaly, když jí výplody hrozných snů mučily. — Před tímto pohledem prchaly tyto strašlivé stíny, které se na ni sá-paly a ji do bezedné propasti strnouti hrozily. A nyní viděla opět ten pohled ve svém snění.

Usedla před psacím stolem, hlavu rukou podpírajíc. Poprvé předložila si otázku: "Chceš, aby tvoje spojení s Lotarem bylo přerušeno?"

A opět se zjevil tmavý nach na jejím obličejí. Zakryla jej rukama, jako by jej zapudit chtěla. Čím jí byl Lotar? Neočekávala jeho návštěvy na Dorneku s nechutí? —

Malá událost jí napadla. Lotar

se na Dorneku jednou objevil a ona uprchla, jako vždy dosvých pokojů, neboť cítila, že je při shledání syna s rodiči zbytečnou. Když pak zase do jídelny přišla, byl zde Lotar již přítomen.

Pohlédla na něho polo plaše, polo vzdorovitě. On se k ní přiblížil, podal jí ruku a pravil:

"Myslim, že jsem malou paní z Dorneku dosud ani pořádně nepozdravil. Odpusť mi, Diano, ale v radosti nad shledáním se s rodiči, jsem na vše ostatní zapomněl."

A ona mu odpověděla:

"Nemusíš se omlouvat, Lotare. Neber na mne žádné ohledy, dělej, jak rodiče co nejméně rušit, dokavad jsi tu, patří cele tobě. Já mohu pro sebe pouze tehdy trochu jejich lásky požadovat, když ty zde nejsi."

Lotar pohlédl na ni s úsměvem.

"Paní na Dorneku je velmi skromná," prohodil.

"Poněvadž je chuda láskou a nemá nikoho, komu by skutečně náležela," odpověděla s bolestí a rozhorlením prudce. Na to ji pohladil jemně po hlavě.

"Úbohá, malá Diano!"

Vzpřimila se chvatně. "Úbohá, malá Diano," byla to slova Lotarova, která tak tiše, jemně, soucivně ha vřele, prostorem se nesla?

"Úbohá, malá Diano," znělo ji sladce v uších a dotklo se ji jako plaché, jemné laskání. Její srdce se silně rozbušilo.

Jak to přišlo, že si nyní na tuto nepatrnou událost vzpomněla? — Lotar se jinak o ni mnoho nestaral, sotva několik nutných slov s ní promluvil. Anyní se jí zjevovala tato dávno zapomenutá rozmluva jako něco význačného a důležitého. Pohnula sebou rychle, jako by chtěla něco od sebe zapudit a rozhlížela se jako ze snu procitlá. — Pokoj, v němž se nalézala, byla její pracovna. Dokud měla vychovatelku, byla to učebna. — Než se z pensionátu vrátila, nechala teta Brigita tento pokoj velmi pěkně a pohodlně zařídit. Pěkný psací stůl stál na místě, kde jindy stávala učební lavice a naproti, u druhého okna, nacházel se ozdobný šicí stůl s množstvím malých, hla-

zených zásuvek. Nová knihovna neobsahovala nyní ovšem žádné učebnice, za to ale strýcem Heřmanem pečlivě vybraná a krásná díla v německém, anglickém a francouzském jazyku. Na psacím stole ležela pěkná, v kůži vázaná kniha vydání, do té musela mladá paní všechny svoje osobní vydání zanášeti, aby je pak mohl strýc Heřman svědomitě do hlavní knihy přenést.

Diana odložila tuto knihu a vzala z vedlejší zásuvky papír ku psaní. Pak přečetla ještě několikrátě dopis Lotarův a po nějakém přemýšlení počala psát, z počátku zamyšleně a pomalu, pak rychle a bez přestávky. Dopis, který napsala, zněl následovně:

"Milý Lotare! Tvé psaní jsem obdržela a nemeškám s odpovědí. Přejdou jistě týdny, nežli ji obdržíš."

Zdráva jsem chvála Bohu opět a mohu se ze života radovati. — Když nyní časem s nezbednou dcerou Sandersovou se bavím a směji, zaniká i vzpomínka na moji zlou nemoc. A život se mi zdá mnohem krásnějším a cennějším nežli před tím. Někdy bych blahem hlasitě zajásala, že se mohu tak čile na tom krásném světě pohánět.

Tvoji milí rodiče mě zahrnují láskou a pečlivostí, že bývám až pohnuta. Také srdce tety Brigity mi již částečně patří. Dříve v něm nebylo pro mne místa. Ty a Tvůj otec jste je celé vyplňovali. Ale během mé nemoci Vás teta Brigita trochu zanedbala, a tu jsem ihned povstalou skulinou do jejího srdce vnikla. A nyní se nenechám z tohoto teplého místečka nikým více vytlačit.

Dornek se stkví v podzimní kráse. Teta Brigita má náramně mnoho práce a nesejde takřka se sedla. — Také strýc Heřman má mnoho zaměstnání s knihami, psaním a obchodními záležitostmi. — Pouze já nemám nic jiného na práci, nežli se šetřit a ze života se radovat.

Je tomu skoro již rok, co jsem se tak nemocná z Buchnova navrátila. Nevím ani, kam se ten rok poděl. Nejprve jsem byla dlouho

nemocna, pak jsem se nemohla po dlouhou dobu zotavit, ale konečně zasvitlo slunéčko a zlákal mě nazpět do pestrého života. Zdravý vzduch na Dorneku, slunce, společnost strýce Heřmana a pamlsky tety Brigity — v mléce a smetaně jsem byla málem utopena — to všechno mě posílilo a pozdravilo. Ale nyní nebudu již více o tom psát. Pozdravující jsou prý ti největší sobci, nic jim není tak důležité, jako jejich vlastní zdraví, a Dora Sandersova tvrdí, že já nedělám také žádnou výjimku.

Ano — a nyní musím přejít k té naší vzájemné záležitosti. Ty žádáš, abych Ti dala ihned zprávu, jakmile by se mi zachtělo naše spojení přerušit. To Ti slibuji, ale pod tou podmínkou, že to samé i ty učiníš, jakmile by Tě touha po svobodě přepadla, neboť jinak by mi stále překážel pocit, že chceš býti svoboden a netroufáš si to vyslovit. Tedy — rovné právo oběma. Nemám pravdu? My jsme při našem spojení pouze na rodiče mysleli a dokud budu živa, jsou u mne dobře opatření, i kdybychom se my měli rozejít. Jestli ale není naše rozluka ještě před Tvým návratem do domova nutnou, pak má tato celá záležitost dosti času, až se domů vrátíš. Jsi s tím srozuměn?

Od Tvých rodičů se dovídám, jak se Ti tam v dáli vede. Všechno nás nad míru zajímá. Lehký život ale nevedeš, to je jisté. — Bohdá, že Ti nepadne příliš za obtíž. Ty jsi, vzdor své vzdálenosti, stále mezi námi. Tvoji rodiče o Tobě hovoří každý den a téměř každou hodinu. Nyní končím a pozdravuji Tě srdečně.

Diana."

Chtěla nejprve napsat: Tvá Diana, ale pak se jí zdálo, že by tím přespřiliš svoje city prozradila. —

Když Diana po ukončení tohoto listu se opět na verandě objevila, pracoval strýc Heřman pilně v knihách a pohlédl k ní s úsměvem.

"Kde vězíš tak dlouho, Diano?"

Přistoupila k němu a ukázala mu uzavřený a adresou opatřený dopis.

"Psala jsem hned odpověď na

Lotarovo psaní. — Je tato adresa správná?"

Pozoroval na ni jakousi rozpačitost a že se mu její oči vyhýbaly. Tu jej proniklo cosi jako tajná radost. —

"Adresa je správná, mé dítě. — Je dobře, že jsi hned psala, nyní můžeš dopis hned s nejbližší lodí odeslati. Já jsem už také psal."

V tom okamžiku ozval se z parku jasný dívčí hlas a oni, ohlednuvše se tím směrem, spatřili Doru Sandersovou přijížděti na koni. — Mávala vesele čepičkou na pozdrav a zastavila koně před verandou, zrovna před strýcem Heřmanem. —

"Dobrý den, panstvo!"

"Dobrý den, má milá, malá slečno Doro!" volal pán ze Steinachu vesele. "Vy jste mi právě v tuto slavnou neděli chyběla."

Dora se naklonila přes zábradlí a políbila Dianu srdečně na ústa.

"Nuže, sestup s koně a pojď k nám."

Dora vyhrnula nosíček a vtiskla si čapku na hlavu.

"Vlastně jsem přijela, abych tě k projíždce zlákala. Já jsem z domova uprchla, bez jízdního sluhu. Je mnohem krásnější, mohu-li se sama lesem projížděti."

Diana se smála. "Ták! — A po tomto výroku mám mít odvahu tobě svoji společnost vnucovati?"

Dora na ni pohlédla udiveně, pak se ale hlasitě rozesmála.

"Ach tak! Nu viš, s tebou je to něco jiného, nežli mít sluhu za sebou. A nyní pojď, Diano, připrav se rychle."

"A nechci-li?" žertovala Diana.

"O to se nejedná, ty musíš. V deseti minutách musíme odjet, — pak jsme právě k obědu v Buchnově. Přivedu-li tebe, zapomene se máti se mnou vyvadit, že jsem utekla."

"Tak! A já mám při tom sloužiti za hromosvod."

"Tak trochu! K něčemu musí člověk býti na světě dobrým. Jenom rychle, má zlatá, pospěš si. Budu dělat mezi tím strýci Heřmanovi společnosti. Či překážím? Nejmilejší pane ze Steinachu, jen račte se bez ohledu vyjádřit, udělám se ihned na jiném místě zby-

tečnou."

Diana uzavřela švitořivá ústa polibkem.

"Slyš, učiniti se zbytečnou, je tvoje hlavní zaměstnání?" smála se a odběhla do domu.

Heřman ze Steinachu pozoroval spokojeně plavou dívčí hlavičku nad zábradlí vyčnívající.

"Nechtěla byste sestoupiti s koně a vejiti sem, slečno Doro, abych vaši milou společnost v celé postavě užiti mohl?"

"Ano, raději sestoupím, Diana nebude jistě v deseti minutách hotova."

Sluha, který na blízku čekal, pomohl jí se sedla a prováděl hnědáka na slečnin rozkaz po dvoře. Mladá dáma připnula patřičně svůj tmavomodrý jezdecký šat, — vystoupila na verandu a posadila se proti starému pánovi.

"Jak se vede vašim rodičům, slečno?"

"Bud' Bohu chvála, znamenitě! Otec se stává denně spokojenější, máti mladší. — Život na venku je jejich největší radostí."

"A vaši ne? Nelíbí se vám v Buchnově?"

"Inu, v létě je to rozkošné. Ale v zimě je mi velkoměstský vzduch milejší. A jelikož jsem už v těch letech, kdy našinec cítí touhu po plesech, divadlech a podobných věcech, chtějí moji milí rodiče od nynějška každou zimu na pár neděl se mnou do Berlína. Mám být se sestřenicí Zuzanou — znáte naši třetí společnici — uvedena do společnosti a na to se velice těším."

Pán ze Steinachu pokyvoval hlavou.

"To jest myslitelné, mládež se hlásí ke svému právu. — Bohužel, nemůžeme naší Dianě toho potěšení poskytnouti. Já jsem bohužel na svůj vozík přikován a držím, byť i proti vůli, také svou paní v zajetí."

Dora pozdvihla rychle hlavu.

"Nechte Dianu jíti s námi, pane ze Steinachu," pravila živě a prosebně.

Pohlédl na ni s úsměvem.

"Moje paní již od vaší paní matinky zaslechla, že půjdete do Berlína. A tu vám chci zcela upřímně

prozraditi, že jsme již o tom přemýšleli, vaše rodiče prositi, aby vzali Dianu pod svou ochranu."

"To je velkolepé," zvolala Dora celá unešena. "Zajisté budou moji rodiče ihned srozuměni. Nyní se dvojnásobně na Berlín těším. Budeme se dobře bavit, pane ze Steinachu. Zuzana již celý zábavný pořad vypracovala. Bude to znamenité."

"O tom jsem přesvědčen, a k vůli Dianě se raduji tím více."

Dora naklonila hlavu na stranu a pohlédla naň trochu nejistě.

"Upřímně řečeno, pane ze Steinachu, já už bych byla o tom s Dianou promluvila, ale nevěděla jsem, bude-li souhlasit, — proto vždyť Diana je za vašeho pana syna provdána."

Obličej pana ze Steinachu se zachmuřil. Jeho jasné a laskavé oči pohlédly vážně k mladé dámě.

"Má milá slečno Doro, vy a vaši rodičové vědí velmi dobře, za jakých zvláštních okolností byl sňatek mezi Dianou a mým synem uzavřen. Bude-li z toho opravdové manželství, to se teprve ukáže. Prozatím necht' se Diana co mladé děvče cítí, ať pozná svět a lidi, aby mohla později sama svou budoucnost určit. Můj syn si také přeje, aby Diana svoje mládí tak užívala, jako by byla úplně svobodná a ničím nevázaná. Klade nám na srdce, abychom ji v tom ohledu žádné hranice nekladli. — Proto vás srdečně prosím, vezměte Dianu s sebou, aby se mohla vašich zábav a radosti v Berlíně účastniti. Budeme sami vaše rodiče prositi, aby vzali Dianu pod svou ochranu."

Dora mu podala s milým úsměvem přes stůl ruku. Její modré oči radostně zářily.

"Smím tedy s Dianou o tom mluvit, jako o skutečnosti?"

"Zajisté, co se nás týče a když vaše rodoče souhlasí."

"O ty nemám pražádnou starost," pak vypravovala vesele, co Zuzana Wallnerová již všechno do programu přijala.

Když Diana se brzy na to objevila, zvolala Dora: "Diano, viš to nejnovější?"

Diana k ní pohlédla tázavě: "Co

se děje? Tvé oči tančí potěšením."

"Hm, a brzy budu sama tančit a ty také. My jedeme totiž letos v zimě všichni do Berlína."

"Do Berlína?" tázala se Diana a vzhledla tázavě k strýci Heřmanovi.

"Ano, milé dítě, slečniny rodiče tě vezmou s sebou."

"A budeme se ze všech sil bavit, ty, Zuzana a já."

Plesy, divadla, koncerty a všechny ty krásné věci chceme vytrvale a zbožně užívat. Co to má říkáš?" ptala se Dora dále.

"Na to jsem arci dosud nikdy nepomyslela," odpověděla Diana zdrženlivě.

"K tomu je nyní času dost, drahoušku. Nebud' tak udivena. Já jsem všechno s tvým strašně roztomilým strýcem Heřmanem ujednala. A moji rodiče jsou celí uneseni, že půjdeš jako vzorný příklad pro jejich nezbednou dceru s sebou. Mamá opakuje beztoho stokrát denně: 'Vezmi si příklad z Diany. To je vzorná mladá dáma. Nenahližíš, že zasluhuji nejméně pomník za to, že tě vzdor tomu chci vzít s sebou?'"

"Ano, nahlížím, že zasluhuješ býti vysekána — arci v mramoru," vtipkovala Diana.

Smáli se všichni tři.

Mezi tím se vrátila teta Brigita v podkasaných šatech a vysokých botách. Byla ve stájích a i jinde dohlížela. Slyšela všeobecný hlasitý smích.

"To jsem si hned pomyslela, že zde to buchnovské kuřátko dovádí. Kde se tak srdečný smích ozývá, tam není malá Dora daleko."

Dora se poklonila hluboce. "Ano, milá teto Brigito, smích je můj živel. Ale jsem již na odchodu a zmizím hned."

"Už zase pryč? No, ten sluha, ta obluda, nemohl mi ohlásit, že jste zde? Zůstaňte tu ještě chvíli."

"Ne, ne, dnes ne, já jsem totiž z domu utekla a nyní vám chci i Dianu unést."

Nyni teprve zpozorovala stará dáma, že je Diana v jezdeckých šatech.

"Oho! A nyní půjde jízda přes hory a doly? To se nestane. Di-

vokou jízdu nesmí Diana podniknouti."

"Však pojedeme velmi krotce, milá tetičko. Pouze krokem."

"Mohu se na to spolehnouti? Neunavíš se mnoho, Dianu?"

Tato políbila něžně tetu.

"Bud' bez starosti, tetičko. Budu opatrná."

"Ale jízdního sluhu vezmeš s sebou."

Dora pozdvihla prosebně ruce.

"Ach, nejmilejší, nejlepši milostivá paní — ne — jen ne sluhu. Nechte nás samotny. Vždyť jsme dvě."

"Ale na zpáteční cestě bude Diana samotná."

"Pak ať sluha ve jménu Božím pro Dianu přijede, ale ne příliš brzy."

Paní Brigita poklepávala tvářičku Dorinu.

"Takový malý nezbeda! Okolo prstu člověka ovine. Tak pro mne!"

Mladé dámy se nyní vesele poroučely. Paní ze Steinachu šla sama dolů a pomohla oběma štíhlým, graciosním jezdkyňám svými statnými pažemi do sedla.

S veselým pozdravem odjely pak obě přítelkyně v mírném tempu. Paní Brigita vrátila se k svému choti. Němě pohlíželi za oběma jezdkyňami, které tak dlouho bičiky kývaly, až v parku zmizely.

Po nějaké chvíli prohodila paní Brigita jako ze sna probuzena: "Z Diany se stává nápadná kráska."

Její choť přisvědčil. "Už ji jest. Až se ještě více vyvine a uzraje, žádný muž ji nebude moci beztretně do očí pohlédnouti. Ostatně jsem mluvil se slečnou Dorou o Dianě. Tvrdí, že její rodiče rádi vezmou Dianu pod svoji ochranu."

Paní ze Steinachu si vzdychla: "Ano, ano, to dítě musí do světa. Lotar úsilovně žádá, aby se ji poskytlá příležitost styku s jinými lidmi. Někdy mi připadá, jako by se nemohl dočkat, až mu ji někdo přebere."

Pan ze Steinachu zavrtěl hlavou.

"Ne, Brigito, tak na to nesmíš pohlížet. Lotar chce pouze, aby

Diana ani v nejmenším nepocítovala pouta, která na sebe sama vložila. Má býti úplně svobodná, i pro jiného, kdyby si toho její srdce žádalo. On nechce, aby se stala za svou velikomyslnost nešťastnou. Na sebe při tom nejméně pomýšlí."

Opět si paní Brigita vzdychla z hluboka.

"Ach, Heřmane, jak krásné by to bylo, kdyby tento zdánlivý sňatek jednou se stal skutečným, kdyby se srdce těch mladých lidí našla. Jsou sebe navzájem hodni a hodi se k sobě."

Chopil se její ruky a políbil ji.

"Nebud' me neskromni, má milá Brigito. Na tolik štěstí nesmíme ani myslet. Je-li nám ale usouzeno, pak chceme jeho příchod trpělivě očekávat. Osud sám nechť vše řídí."

"Ano, ano, ale člověk by chtěl také trochu pomáhat," prohodila paní Brigita s patrnou netrpělivostí.

Usmál se. "Raději ne, jak bys si počínala?"

"Na každý pád bych chtěla, aby Lotar nyní jednou mohl dámu spatřiti. Já bych mu ráda poslala její fotografii, ale zdráhá se rozhodně nechat se fotografovat. Nevím ani proč."

Heřman ze Steinachu se smál. "Vysvětlení je jednoduché. Ona ani neví, jak se stala poutavou, myslí o sobě, že je stále tou starou nevzhlednou osůbkou. Pamatuješ se, jak před dvěma léty při podobné příležitosti zvolala: Můj Bože, jaká jsem to šereda, nikdy více se nedám fotografovat."

"Ale zrcadlo jí přece ukáže, že docela jinak vypadá."

"Kdo ví, jestli se sobě nyní lépe líbí? Sám sebe posuzuje člověk zřídka kdy správně. A co také na takové podobizně záleží? Na žádný způsob nedostihne obraz krásu a přednost originálu. A kdyby to bylo i skutkem, co chceš tím dosáhnouti? nenejvíš ohrožís vnitřní klid Lotarův. To by nebylo pro něho žádným dobrodíním."

Paní Brigita byla přesvědčena.

"Máš pravdu, staroušku. Nechme tedy všechno běžet, jak o-

sud sám usoudí. My se musíme s tím spokojit a pro naše děti si od něho to nejlepši vyprosíme."

Diana a Dora jely lesem, jehož listí se místy již podzimně zabarvovati počínalo. Po způsobu mladých děvčat švitořily o mnoha věcech, které měly za důležité. Pak ptala se Dora náhle po malé přítelkyni:

"Řekni mi, Diano, nepřipadá ti to podivné, že jsi provdána?"

Diana se lehce zarděla. "Ty přece víš, Doro, že jsem v celku tak málo provdána, jako ty."

"Prosím, vždyť se jmenuješ paní ze Steinachu a musíš se tak celým světem nazývat. O tom není žádné pochybnosti."

"Zajisté, já se jmenuji Diana ze Steinachu, ale jsem při tom všem jen Diana z Dorneku."

"Pro sebe ano, ne ale pro druhé."

"O, však se jí jednou stanu i vůči druhým."

"Tak se chceš skutečně dát s Lotarem ze Steinachu rozvést?"

"Viš co, nejmilejší Doro — nechme těch řečí. Já nemám před tebou žádných tajností a chci se ti svěřiti, že jsme s Lotarem vyjednali, že si vzájemně řekneme, kdyby se někomu z nás po svobodě zastesklo. Jinak odpočívá ta záležitost až do jeho návratu. Zapomeň, prosím tě snažně, že jsem něčím jiným, nežli tvoji starou Dianou."

"Dobře, dobře, drahoušku. Jenom mi ještě řekni jedno. Poznáš v blízké budoucnosti mnoho mladých mužů, kterým budeš musít býti představená jako paní ze Steinachu. Co se stane, nalezne-li se jeden mezi nimi, který se do tebe zamiluje a kterému budeš sama nakloněna? nebude pak státi tvé jméno "paní" v cestě tvému štěstí?"

Diana se bezstarostně smála. "Nejmilejší Doro, k tomu dám klidně dojíti. I v tom případě by se nějaké východisko našlo. Prozatím ale na to nepomýšlím se zamilovat. Zvlášť když musím se objevovat vedle svých hezkých přítelkyň Dory a Zuzany."

Dora se na ni podivně se strany

podívala.

"Neprohradilo ti dosud tvoje zrcadlo, že tvé "hezké přítelkyně" budou mít co dělat, aby se vedle "krásné" Diany uplatnily?"

Diana vzhledla k Doře udiveně a uštěpačně. "Bud' tak dobrá, Doro, a neposmívej se mi. — Vždyť vím, jak jsem byla vždy šeredná."

"Ano, dříve jsi nebývala velmi hezká, dokud jsi byla mladší a hubená. Ale již tehdy říkal můj otec: "Až malá Diana úplně rozkvetne, bude z ní kráska. Nyní jsi rozkvetla a můj otec říká, že se stala z tebe "zvláštní kráska" která všechny muže poplete. — Vedle tebe se musíme my, Zuzana a já, s našimi tuctovými obličejí schovat, ačkoliv jsme dříve o sobě myslily, že jsme sličnější, nežli ty."

Diana šermovala, rozpustile se smějíc, bičikem před Dořiným obličejem.

"Ach, má zlatovlásko, jaké nasmysly to mluvíš? Teta Brigita by drasticky řekla: "Hloupostil!" Skromnost jest sice veliká ozdoba a cnost, ale kdekoliv se ty se svými velkýma poměnkovými očima, se svou plétí barvy květu jablonového — o tvých plavých vlasech ani nemluvě — vedle mne objeviš, tam se o mne nebude žádná duše více starati."

Dora udělala směšný posunek: "No, višdrahoušku, tak docela porazit se tebou sice nedám, o to se nestarej. Ale co je pravdou to musí pravdou zůstat, že se z tebe stal rozkošný zjev, jakmile jsi po nemoci rozkvetla. Ty nebudeš v Berlíně málo obletována."

"Nuže, nechme těm věcem volný průběh, můj zlatohlávku. Na konec sezony spočítáme, kdo si více ctitelů ulovil," řekla Diana se smíchem.

Ale když se opět do Dorneku navrátila a večer před zrcadlem stála s rozpuštěnými vlasy, které jako plášť celou její kvétoucí postavu zahalovaly, tu se zkoumavě pozorovala. Kriticky svezl se její pohled z obličejů přes jemně zakrouhlené rámě. A pak se podívala sama sobě do velkých zářících očí a myslila si: Zda-li pak bych se nyní Lotarovi lépe líbila, nežli dříve?

Jakmile si však tuto otázku lépe uvědomila, vyšlehl plamenný růměnec do její tváře, zakryla si je oběma rukama, jako by se za tuto myšlenku styděla.

Týdny přešly od toho dne, kdy Diana Lotarovi psala. Podzimem, ve spojení s vichrem a deštěm, mezi tím strásl listí se stromů a bylo milé posezení u krbu nebo u příjemných kamen. Do rána býval i lehký mrazík. Paní Brigita byla ráda, že nemusí tak často ven, a bylo jí blaze, když mohla s chotěm a Dianou poseděti u čaje.

V prvních dnech měsíce listopadu přišel opět dopis Lotarův pro Dianu. Také tentokrát neotevřela mladá dáma dopis v přítomnosti rodičů, nýbrž odběhla do svého pokoje.

Pak arci si pospíšila s otevřením a četla:

"Má milá Diano!

Tvým milým dopisem jsi mi způsobila velikou radost. Z Tvých slov vysvítající radost ze života tak mnou pohnula, že se i sám ze svého více raduji. Arci ubíhají moje dny velmi jednotvárně a se mnohými obtížemi, ale tyto jsou mi právě vhod, neb se jimi vlastní síla utvrzuje.

Těšilo by mne velice, kdyby nezůstalo jen při tomto jednom dopise, nýbrž kdybys mi častěji podobný milý list poslala. Nevěříš, jak milo je člověku kolem srdce, když přijde zpráva z domova. Takový dopis promění den, v který došel, v slavný svátek. Jestli se tedy chceš co dobrodítelka osvědčiti, a k mé největší radosti mi časem chvilku věnovati, pak dovol, prosím, pravidelné vzájemné dopisování. — Myslím, že máme mnohý společný zájem, o kterém můžeme náhledy a myšlenky vyměňovati. V celku víme o sobě velmi málo, vzdor tomu, že Tě vlastně již od narození znám.

Není to velmi neskromné, že Tě o pravidelné dopisování prosím?

Bud' ujistěna, že mně sebe nepatrnější maličkost z tvého života zajímá, neboť si můžes představit, že velkodušná, hrdinná Diana se stala zcela jinou a důležitější

osobou pro mne, nežli bylo to malé plaché děvče, jaké jsem v Tobě do té doby viděl. Citím, že jsem Tě z počátku cele zneuznával. Pokusíme se státí se a býti dobrými přáteli?

A k Tvému milému dopisu se vracíme, slibuji Ti dle Tvého přání, že i já Ti ihned otevřeně sdělím, kdyby mně něco k dosažení mé neodvislosti ponoukalo. Nevím ale, co by to mohlo býti, neboť jsem zde velmi zaměstnán a se vzdělanými lidmi se zřídka scházím.

Žij blaze, zůstaň zdráva a veselá, a časem si vzpomeň, jak toužebně dopisy z domova očekávám.

S nejsrdečnějšími pozdravy Tvůj věrně oddaný,

Lotar."

Diana pročítala tento dopis několikrát. Každé slovo uvážila a oceňovala všestranně. Mnohé ji šlo k srdci a její myšlenky letěly daleko přes hory, doly a moře, až k jednoduchému, chudobnému stanu, v kterém Lotar bydlel.

Následek tohoto dopisu bylo čilé dopisování mezi mladými lidmi, kteří, ač nejtěsnějšími pouty k sobě připoutáni, přece sobě tak cizími byli.

Diana si brzo přivykla Lotarovi ve svých dopisech všechno sdělovati, co si myslila, co cítila, s vyloučením toho, co s jeho osobou souviselo. Vypravovala mu také ze svého okolí vše, co se jí důležitým a zajímavým býti zdálo, a její dopisy se stávaly delšími a obšírnějšími.

A Lotar jednal ve svých dopisech podobně. Učinil z Diany účastnici svých prací a snah, ličil jí zemi a lidi svého okolí a dovolil jí nahlédnouti do svých myšlenek a citů vždy více, jelikož pozoroval, že se o vše s jemným citem a vřelým účastenstvím zajímala.

Když Diana v lednu s rodinou Sandersovou do Berlína přesídlila, pokračovala v tomto dopisování.

Stalo se pak samo sebou, že se jim přestávky, zaviněné velikou vzdáleností, zdály trochu dlouhými, neboť odpověď mohla v nejlepším případě teprve v šesti nedělích dojíti, poněvadž každý do-

pis potřeboval tři neděle na cestu. Usnesli se tedy ještě jeden dopis mezi tím napsati, takže každé tři neděle měli o sobě zprávu.

Tímto dopisováním povstal upřímný, přátelský poměr mezi nimi. Poznali se mnohem lépe, nežli kdyby blízko sebe žili, neb dávali sobě navzájem nehlédnouti do svých nití. Svěřili si vše, co by byli sobě sotva ústně řekli a co by jinému sotva byli svěřili. Jenom jednoho předmětu se nedotýkali nikdy ani slovem — svého vzájemného poměru. Oba se vystříhali pouhým slovíčkem o to zaváděti. To bylo to jediné o čem mlčeli, jako by to byl nebezpečný předmět.

A když i v pozdějších letech se Sandersovými se do Berlína ubírala a Lotarovi o tom zprávu dávala, odpovídal ji pokaždé v ten smysl: "Přeji Ti mnoho potěšení v Berlíně a nezapomeň, co jsi slíbila. Musíš se cítit všech závazků prosta." —

Na toto přání Diana nikdy neodpověděla, ani slovem se o tom nezminila. Zabolalo ji ale pokaždé, když na její svobodné jednání poukazoval. Snad by se byla cítila mnohem šťastnější, kdyby ji byl dal její pouta více cítiti.

Lotar byl ale stále odhodlaně na to připraven, že mu Diana jednou řekne: "Propust' mne!" Vzdor sblížení, častými a upřímnými dopisy vyvolanému, viděl v ní více mladší sestru, dobrou přítelkyni, než tu, čím mu po právu a spravedlnosti byla. Diana, která žila v jeho paměti co vytáhlé, nevzhledné děvče s bledým obličejem a plachými očima, nebyla s to vřelejší city v něm vzbuditi. Její šlechetná duše, její rozum, duchaplné, živé myšlenky a pevný, ušlechtilý vyvinutý charakter, všechno co o ní věděl a slyšel, vzbuzovali v něm úctu, ba obdiv a probudilo v něm vřelé, přátelské city. Ale jako žena nepřišla k platnosti. Líbeznost jejího zjevu, která se v posledním čase rozvinula, nemohla na něho dodálky působiti. Jakkoliv se z jejích dopisů radoval, jakkoliv rád na ně odpovídal a vždy více a více hlubokosti jejich citů a obšáhlosti jejich myšlenek obdivoval,

jeho duševnímu míru nebyla nebezpečna.

Přešla léta. Diana byla přes dvacet let stará a kdekoli se objevila, byla pro její krásu a libeznost obdivována. Její romantický osud rozmnožoval ještě půvab, který její osobnost obklopoval a kterému se každý, kdo s ní do styku přišel, rád podroboval. A že byla velmi bohatá, mohla se vždy ve skvostných, elegantních toaletách objeviti, které s jemným vkusem volené a vrozenou gracií k platnosti přivedené, činily z ní velmi zajímavou a velmi váženou dámu.

Nejeden muž by se byl rád dal jejíma zářícíma očima navždy podmanit, nejeden choval úmysl tuto krásnou mladou paní odlouditi jejímu nepřítomnému manželci, považovanému za báječně nepochopitelného tvora. Ale Diana šla nedotknuta svou cestou, byla ke všem stejně přívětivá, zůstávajíc chladnou a nedosažitelnou. Zádnému muži se dosud nepoštěstilo tlukot jejího srdce zrychlit a dosud ani na okamžik nepocítila touhu býti osvobozena ze závazku, kterým byla k Lotarovi připoutána.

Ale nejen v zimě byla v Berlíně oslavována a obletována, také v létě v Buchnově a na Dorneku, kde se všelijaké slavnosti a společnosti pořádaly. Teta Brigita a strýc Heřman starali se o zvěř a zábavu. Diana byla dorostlá a do společnosti uvedena, nicméně měla se také doma baviti a své mládí užívat. Tetě Brigitě se arci často srdce zkormoutilo, když musela přihlížeti, jak je Diana obletována. Ji bylo při tom tak, jako by její syn něco ztrácel, co pouze jemu právem patřilo. A často si předložila otázku, jest-li by Lotar, vida nyní Dianu, honosící se celou krásou a půvabností, i na dále na svém přání trval, ji v ničem neomezovati?

Dosud se jí nepodařilo Dianu k fotografování přemluvit. Nepovažovala se sice Diana nyní více za "malou šeredu", ale z nějaké příčiny chovala stále nechut' k fotografování.

Strýc Heřman, jehož lenoška při společenských zábavách na Dorneku byla společenských zábavách na Dorneku byla vždy do slavnostní místnosti dovezena, nebyl tak znepokojen, jako jeho paní, když Dianu ve středu jejich ctitelů a obdivovatelů pozoroval. Jeho oči viděly bystře a jasně — a on uměl lépe, než-li jiní lidé, čísti v srdci Dianině.

Jemu neušlo, jak pokojně a chladně její hnědé oči dav ctitelů přehlížely, jak lehkým žertem a vtipnou ironií překypující dvoření odmítala, anebo příliš vysoké plameny chladným úsměvem hasila. Nikdy nepozoroval starý pán v jejích očích nepokojný pohled, nebo sebe menší rozechvění, hovořila-li s některým z přítomných pánů.

Za to pozoroval ale u ní nepokoj a chvat, když došel dopis od Lotara. Pak pokrýl živý ruměnec její lice, pak dýchala rozechvěně a zrychleně. Nedošel-li ale očekávaný dopis v pravý čas, pak bylo viděti na ní úzkostlivost a starost, pak byla nervosní a rozčilená.

Arci netušila, jak ostře a pozorně je pozorována.

Došel-li pak očekávaný dopis, schovala jej u sebe, jako by neměla na pilno jej čísti. Paní Brigita se otom jednou celá uražená se svým chotěm rozhovořila.

"Ušchová Lotarovo psaní, jako by to byla nějaká malicherná věc a na konec zapomene jej přečísti. Nezdá se, že by ji mnoho na tom záleželo, co Lotar píše."

Tu se Heřman ze Steinachu usmíval. — Jemně a chlácholivě hladil pevně a velké ruce své paní a prohodil:

"Nech to být — Brigito, tak tomu není; její odpovědi Lotarovi odcházejí v ten samý den, kdy psaní od něho přišlo. Lhostejnost z této čilé korespondence mezi našimi dětmi nevysvítá. Ale nedotýkat se toho, Brigito — slyšíš?"

Paní Brigita pouze vzdychla, spokojenost, nebo dokonce nadšení na ní viděti nebylo. —

Opět přešlo léto, čtvrté od Lotarova odchodu. Proti očekávání se musil děle, než-li bylo ustanovené ve Windhucku zdržeti. —

Oznámil svým milým, že v budoucím roce, mezi velkonocemi a letnicemi domů se navrátí.

Diana se z toho odkladu radovala. Bála se návratu Lotarova, aniž vlastně věděla proč. Strachovala se, že rozhodnutí, které přece jednou padnouti musí, ji způsobí žalost. A proto těšila se z toho odkladu. — Mohla si s ním aspoň ještě po mnoho měsíců dopisovati. Toto dopisování se jí stalo velmi důležitou věcí. Měřila čas podle jeho dopisů a považovala je za cosi k životu nezbytného. Mimo toho měla sama mnohé na srdci, s čím by se jinému nesvětila a nemohla si přestaviti jak bude, až mu nebude moci svoje myšlenky a pocity sdělovati. Měla za jisté, že po jeho návratu mezi nimi dojde k rozchodu. On to bude držeti za samo sebou srozumitelné a ona nebude míti odvahy mu říci: "nech to mezi námi být, jak to je." Už ta myšlenka na podobná slova jí všechnu krev do tváří vehnala.

Strýc Heřman tušil, že se mezi mladými lidmi jemně nitky spřádají, ale nedotkl se toho nikdy ani slovem, ani pohledem, neb toto předivo bylo tak jemné, že by se lehce potrhalo.

Také Lotarovy dopisy nutily starého pána k přemýšlení. Vyzvídal s nápadnou lhostejností, zda-li se Diana dobře baví a zda-li některého ze svých ctitelů zvlášť nevyznamenává. Neodporučoval více, aby byla Dianě poskytnuta příležitost se s mladými lidmi seznamovat. Vyzníval z jeho dopisů nesvobodný, nucený ton, mluvil-li o Dianě. To bylo ale teprve v posledních měsících vidno. Dotud psával zřejmě a mírně o svém poměru k Dianě. Nyní to mezi řádky jinak vypadlo. A Heřman ze Steinachu se domýšlel správně, že synovy city k Dianě se změnily.

A tomu také tak bylo. Dianiny dopisy, které stále víc a více prozrazovaly, že se z dítěte stala cituplná mladá žena, probudily v srdci Lotarově city, které jej znepokojovaly. V jakýchsi novinách, které mu matka poslala, byla řeč o dámách, které se nějakého do-

bročinného bazaru účastnily. A tu se stala zvlášť pochvalná zmínka o "mladé a čarokrásné paní Dianě ze Steinachu." Její zjev byl do podrobná a nadšeně popisován. Bylo patrné, že pisatel se hluboko do očí krásné paní zahleděl a pak svému nadšení meze nekladl. I její toileta byla podrobně popsána.

Když to Lotar přečetl, podivil se a zamyslel. Obraz vytáhlé dívky s bledým, pohublým obličejem zmizel a na jeho místo vstoupila neskutečná vidina, novinářskému popisu přizpůsobena — štíhlá, graciózní postava, ušlechtilých údů, která elegantní, hedvábím šustící toiletu plně uplatňuje. Viděl bílé, krásně modelované rámě, pyšné, královské hrdlo, božskou hlavinku ozdobenou bohatým, kovově se lesknoucím vlasem nevyslovitelné krásy. Tak asi ji popisoval novinářský zpravodaj. Jako snílek seděl Lotar ve svém holém stanu pln obdivuhodně fantasiké krásy. Myšlenka, že ta mladá žena, jejíž krása byla tak nadšeně líčena, je s ním co nejtěsněji spojena, naplňovalo jej podivným nepokojem. Nemohl sice její obraz ustáliti a podržeti, rozplynul se opět a přijal podobu, v jaké mu Diana byla známa, aby opět v nejbližším okamžiku nových, buď tomu neb onomu obrazu podobnějších tvarů nabývajíc, mysl Lotarovu znepokojovala. Pouze jedno zůstávalo stejným ve všech těch vysněných obrazech, a to byly Dianiny krásné, velké oči, které se mu i tehdy, když nemocná a zbědovaná před ním ležela, tak obdivuhodně krásnými zdály.

Pročítal v nočních hodinách všechna její psaní znova a mnohé slovo dostalo jiný význam. Nade všechnu pochybnost byly city Lotarovy k Dianě do nových kolejí svedeny, pátral nyní s neklidem v jejích dopisech, zda-li by tam známky nějakého většího zájmu pro jiné muže nenalezl. Velmi se toto pátrání žárlivosti podobalo, ačkoliv si to samé nepřiznal.

Tehdy tušil jeho otec zcela správně, že Lotarovy city k Dianě se podstatně změnily. —

Paní Brigitě ušlo toto spřádání jemné příze úplně. — Její pozoro-

vání se obmezovalo na povrch skutečnosti, do hloubky nepronikla. Poslala Lotarovi noviny, aby se líčení krásy Dianiny z jiných, schopnějších úst dověděl, než-li byly její, aniž tušila, jak jej tím rozušila.

Nejméně tušila Diana, že Lotar s jinými pocity na ni vzpomíná než dosud. Jeho dopisy to neprozrazovaly. Opanoval se a nezapomínal ani na okamžik, že k ní nemá práva, ačkoliv jsou spolu oddáni. (Pokračování.)

rozmyšlel, zda má vystřeliti na Pedrilla, který byl vpředu, nebo na Cesara, který Pedrilla následoval. Toto krátké rozmyšlení stalo se mu osudným, neboť než vystřelil, vypadla mu roztříštěná ručnice z ruky. Gabriel vypálil tuto druhou mistrovskou ránu a tím jednomu ze svých přátel zachránil život.

Dříve než se don Antonio mohl vzpamatovati z úleku, který se ho zmocnil po mistrovském výstřelu Gabriela, cítil se uchopena dvěma silnými pažemi a k zemi vržena.

"Konečně, — po dvaceti letech mám tě ve svých rukou", supěl Pedrillo, kleknuv na prsa dona Antonia.

Tento se marně pokusil klásti odpor. Jeho paže byly následkem prudkého otřesu, jaký způsobila kule Gabriela, neschopny ubrániti se tělesné síle Pedrilla. Tento rychle uvolnil svůj pas, který měl otočený kolem těla, a ještě rychleji, než vše to můžeme napsati, — byl don Antonio z Mediny svázán a v rukou svých rozhořčených nepřátel.

Šebestián nemohl svému pánovi přijíti na pomoc, neboť musel se brániti Cesarovi, který se na něho vrhl s celou silou svého mládí.

Cesar poznal sice Šebestiána v domě dona Diega jen zběžně, ale nicméně pocíťoval sympatii k tomuto prostému, poctivému, čestnému muži a jen s vnitřním odporem pustil se s ním v boj, ježto nutnost toho žádala.

"Vzdejte se", křičel během zápasu se silným tím mužem. "Proč se mají dva poctiví muži bez příčiny vražditi."

Šebestián nebyl zvyklý v boji se vzdávati. S velkou energií bránil se proti stále prudším útokům Cesarovým a jistě by tento zkušenějšímu zápasníku byl podlehl, kdyby nebyl přichvátal mu na pomoc Gabriel a také Pedrillo, když svázal dona Zamoru.

Ohrožován ze tří stran, nahlédl Šebestián marnost svého odporu; leč zlost nad porážkou chtěla míti nějakou obět' a proto s celou silou své paže vrhl se s nožem na Cesara, a tento byl by se stal nesporně obětí tohoto útoku, kdyby nebyl zakročil Gabriel. Žádné hnutí Še-

Růže Mexika.

Román z mexického života před sto lety.

(Dle různých pramenů napsal Stan. Novotný.)

Oba jezdci, kteří prchali v mém směru od stanoviště Gabriela, zdáli se tvořiti jedno tělo a neposkytovaly střelci žádný terč, — který by nestál jednoho z nich nebo oba život. To ale nebylo úmyslem Gabrielovým, jak my víme. Kdyby zastřelil Šebestiána, donu Antoniovi podařilo by se přece uprchnouti, a aby tomu zabránil, to bylo nyní jediným jeho úkolem. — Za terč mu zbývala jen hlava koně, kterou mohl dosti dobře viděti. Třeba byl terč ten maličký, Gabrielovi postačil, pokud kůň nebyl z dostřelu. Při zběsilé jízdě musel ale nastati okamžik ten co nejdříve, a don Antonio měl by nejlepší vyhlídky tentokráte svému nepříteli ještě ujíti.

Gabriel stál na skalním výstupku jako z bronz ulitá socha, pušku máje připravenou k výstřelu, vyčkáváje jen vhodného okamžiku k výstřelu. Náhle zaduněla rána z jeho pušky a uhánějící kůň se převálil, oba jeho jezdci byli shozeni. Gabrielova kule našla svůj cíl se strašlivou jistotou.

Kanadský lovec se spokojeně u-

smál a pustil se rovněž po svahu dolů za svými druhy, které spatřil již běžeti po rovině. Gabriel je následoval dlouhými skoky a dopřál si jen tolik času, aby pušku opět nabil; opatrnost to, kterou lovec v divočině i za nejkrytějších poměrů nepustí se zřetele.

Don Antonio a Šebestián, prudkostí neočekávaného pádu polo omámení, sotva se se země zvedli, když již sem také přibíhali Pedrillo a Cesar. V dálce zřítí bylo Gabriela, dlouhými skoky sem pospíchat. Poslední zůstal, když se dostal na dostřel, státi, pozoruje s připravenou puškou nastávající boj.

Šebestián s rychlou duchapřítomností, která muže, zvyklého na boje všech druhů, nikdy neopustí, hned chopil se pušky, která mu při pádu s rukou vypadla.

"Prodejme svůj život co nejdražší", pravil a podával donu Antoniovi jeho zbraň.

Se zamračeným, neštěstí předpovídajícím zrakem, chopil se don Antonio mlčky podávané mu pušky a tutéž pozdvihl. Okamžik se

bestiána mu neušlo a s velikou o-
bratností vyrazil kolbou své pušky
Šebestiánovi dýku s ruky. Při tom
nemohl zabrániti, aby rána, kol-
bou vedená, nezasáhla též dobro-
druha.

Ten se shroutil k zemi, a Pedril-
lovým úkolem bylo, i tohoto ne-
přítele učiniti neškodným.

"Co pak musí vás jeden napřed
sraziti k zemi, než se vzdáte?" —
pravil Gabriel, pohlížeje na bez-
vládně na zemi ležícího. "Děkujte
Bohu, že vaše dýka svůj cíl minu-
la, jinak byste více nedýchal. Co
si nyní s vámi počneme?"

"Chci sdíleti osud dona Zamo-
ry", odpověděl vážně Šebestián.

"Nepřeje si toho", promluvil
Pedrillo, "hodiny tohoto muže jsou
sečteny."

"At' jest tomu jakkoliv, já ne-
přijmu od vás žádné milosti."

"A vy ji přece přijmete", pro-
nesl přívětivě Cesar, který mezi-
tím přistoupil, máje v ruce dýku,
jež byla určena k tomu, aby uči-
nila konec jeho životu. "Pusťte
ho, Pedrillo, u muže, jakým jest
señor Šebestián, lze použiti jiných
prostředků k dorozumění."

Ton, jakým Cesar slova ta vy-
slovil, byl tak vážný a naléhavý,
že Pedrillo, byt' i proti své vůli,
opět povstal a dal svému protiv-
níkovi volnost.

Šebestián okamžitě povstal a
vrhl vzdorovitý pohled na svého
protivníka.

"Zde máte vaši zbraň, señore!"
pravil Cesar a podal Šebestiánovi
jeho dýku, "a nyní mne vyslechně-
te." —

Slova ta byla vyslovena s u-
šlechtilou prostotou a potlačila
hněv v prsou Šebestiána, který se
náhle opět nacházel v držení své
zbraně, kdežto jeho neozbrojený
nepřítel stál před ním a svá prsa
vystavoval nebezpečné zbraní.

"Poslouchám," pravil, nechav
dýku padnouti k zemi.

Cesar se usmál, kdežto Gabriel
a Pedrillo ulehčeně si oddechli, —
když spatřili sice šlechetné jedná-
ní mladého muže, ale přece jen ne-
bezpečně, leč na štěstí mělo za ná-
sledek mladým mužem očekávané
účinky.

"Vy se stavíte, aniž byste to

věděl, mezi zločin a spravedlivý
trest, který má následovati", počal
Cesar. "Vy nevíte, kdo jest tento
muž, za něhož jste chtěl velkoduš-
ně obětovati svůj život; vy také
nevíte, kdo jsou oni, kteří vašeho
života chtějí ušetřiti."

Cesar učinil pomlčku, jakoby o-
čekával nějakou odpověď Šebe-
stiána, leč tento mlčel.

"Nuže, slyšte", pokračoval Ce-
sar. — "Tento muž, jenž jest vám
znám pod jménem don Zamora, —
jest námi obviňován z vraždy, kte-
rou spáchal proto, aby se zmocnil
velikého jmění, a aby nabyl titulů
a úcty, na které neměl žádného
práva."

Šebestián vrhl bezděčně pohled
na spoutaného dona Antonia, —
který v bezmocném vzteku zavřel
oči, aby své protivníky nemusel
viděti.

"Kdyby zrození a náhoda uci-
nily vás pánem nějakého jmění",
pokračoval Cesar, "kdybyste po
svých rodičích byl oprávněn nésti
proslavené jméno, a přišel někdo
jiný, který by se vraždou tohoto
jmění, tohoto významného posta-
vení v lidské společnosti násilně
zmocnil, byl byste přítelem toho
muže?"

"Byl bych jeho nepřítelem", od-
větil Šebestián pevně.

"A kdyby tento muž, aby cíle
dosáhl, zavraždil vaši matku, — k
jakému trestu byste jej odsoudil?"

"Kdo prolil lidskou krev, toho
krev má také téci, zní zákon", —
prohlásil slavnostně Šebestián.

"A když vrah vaši matky padne
vám do rukou v zemi a na místě,
kde nemůžete se dožadovati při-
spění zákona, necháte zločince bě-
žeti?"

"Měl bych se za trestuhodna
před lidmi i sebou samým, kdy-
bych se nepomstil. Oko za oko,
zub za zub, tak zní nepsaný zákon
divočiny."

Po těchto, slavnostním tónem
pronesených slovech, — povstala
přestávka; rovněž slavnostní ticho,
které po nich nastalo, bylo přeru-
šováno jen těžkým dechem spou-
taného don Antonia.

"Nuže slyšte", počal opět Ce-
sar, "já byl o majetek oloupen,
připraven o titule a vážnost, které

jsem byl oprávněn vésti a nésti —
ale mně byla též matka zavraždě-
na, aby kdosi cíle dosáhnul. Říze-
ním Božím vrah mé matky, který
až dosud byl ode mne vzdálen ti-
síce mil, padl do mých rukou. —
Řízením Božím mohu pomstiti
smrt své matky. Tento muž, které-
ho znáte pod jménem don Zamo-
ra, jmenuje se don Antonio, hra-
bě z Mediny, jest bratr mého ze-
snulého otce a dopustil se oněch
zločinů, jež jsem vám vyjmeno-
val." —

Bolest zračila se po těchto slo-
vech v očích Šebestiána. Nevě-
domky vyřknul ortel nad donem
Antoniem; jeho cit pro spravedl-
nost přikazoval mu, aby více ru-
šivě nezasahoval do běhu událo-
stí, ale bolelo jej, že jest nucen o-
pustiti svého dřívějšího vůdce a
ponechatí jej strašlivému jeho osu-
du, aniž by mu mohl pomoci.

Kapitola osmnáctá.

Kdežto v předešlé kapitole vy-
ličené události odehrávaly se v
bezprostřední blízkosti zlatého po-
le, oba ctihošní přátelé, José a
Augustin, pokračovali ve svém ú-
těku mezi skalami. Během tohoto
zaslechli výstřel, který Gabriel
vypálil na koně dona Antonia.

Oba se zastavili.

"Jeden z oněch dvou přestal
dýchat", pravil Augustin, lapaje
po dechu, "a druhý bude brzy ná-
sledovati. Potom budeme mít o
dva, kteří znají tajemství, méně."

"S těmi třemi lovci budeme již
hotovi", odpověděl José vychlou-
bačně.

Potom oba dobrodruzi pokračo-
vali v útěku; stále hlouběji se no-
řili do skalního labyrintu a brzy
na to mohli se pokládati aspoň pro
tuto chvíli za bezpečné.

Během svého běhu stoupali stá-
le výše a konečně zastavili se v ja-
kémisi druhu skalního kotle, aby si
odpočinuli.

"Dovolte, done José, abych vám
blahopřál, že jste unikl pušce toho
drzého šelmobijce", pronesl Augu-
stin. —

"Děkuji vám, done Augustine,"
odpověděl José s grandesou špa-
nělského granda, "a těší mne, že
mohu blahopřání to přijmouti, což

by se nebylo mohlo státi, kdyby onen obr, který má ošklivý zvyk, mířiti lidem puškou vždy na hlavu, byl učinil konec vašemu proslovenému běhu života."

Oba tito podaření přátelé si vzájemně blahopřáli, aby pod maskou přátelství zakryli obapolné přání, jak by každý z nich byl povděčen tomu, kdyby smrtící olovo Gabrielovo bylo poslalo druhého na onen svět. Démon lakoty zmocnil se obou. Chtivost jejich po nahromaděných pokladech zlata byla tak veliká, že jeden druhému nepřál ani toho vzduchu, který dýchal. Každý z obou těchto padouchů přemýšlel o prostředcích a cestách, jak by pohodlně a bez nebezpečí mohl jeden druhého se zbaviti, aby stal se jediným majitelem bohatství, jež tyto hory ukrývaly.

Druhý výstřel z roviny — ten, kterým Gabriel roztrástil pušku dona Antonia — přerušil vzájemné jejich komplimenty.

"To byla druhá rána", pronesl José. "První rána poslala asi Šebestiána na věčnost a druhá asi učinila konec životní dráze dona Zamory."

"Myslím, že je tomu tak, jak jste pravil", odvětil vážně Augustin. — "Tato divočina nesnese přítomnosti příliš mnoha lidí."

José stal se pozorným.

"U kozla, proč pak připravujete svou pušku k výstřelu?" tázal se náhle.

"Člověk neví, co se může na takovémto osamělém místě přihoditi", odpověděl Augustin, "a proto musí býti jeden připraven."

"Máte pravdu, člověk musí býti připraven", ozval se José, při čemž také natáhl kohoutek své ručnice.

"Co budeme nyní dělat?" tázal se po chvíli Augustin.

"Právě o tom přemýšlím", zněla odpověď Josého, který vrhl na svého druha jiskřivý pohled.

"Kdybychom my oba byli dosti silní, zahrnati ony tři lovce z jejich pevnosti, pak bych navrhoval, zahájit okamžitě s nimi boj", promluvil Augustin. "Poněvadž ale sami nejsme s to, je přemoci, tedy mám za to, abychom se vrátili do ležení a přivedli si pomoc."

"To je dobrá myšlenka", zvolal José nadšeně. "Vydejme se ihned na cestu."

"Nemáme ani minuty k ztracení", souhlasil Augustin.

"Zcela mé mínění —"

"Nuže, ku předu."

"Tak rychle to není možné."

"Aniž bychom ztráceli slova —"

Ačkoliv oba tito ctihodní přátelé vzájemně se povzbuzovali slovy ku spěchu, žádný z nich se nehnul z místa. Žádný z nich vážně nemyslel na to, vrátiti se do ležení a přivesti sem lidi, poněvadž pak by tito též zvěděli o tajemství; ale každý z nich doufal, že druhý nechá se oklamati, nebo aspoň dá tomu takové zdání, jakoby chtěl nastoupiti cestu zpátky do ležení — a potom kule ze zadu učinila by nebezpečnému přátelství okamžitě konec.

Nikdo ale z nich, ani José ani Augustin nepohnuli se z místa. — Přátelství obou bylo takové, že oba uhádli vzájemně své myšlenky.

"Done José", ozval se konečně opět Augustin, "já chci býti k vám otevřený."

"Jakou pak lež chce mi ten holomek zase pověsiti na nos?" myslil si José, hlasitě ale odpověděl: "Já také neočekávám nic jiného od vaší poctivosti."

"Vy se zdráháte nastoupiti zpáteční pochod do ležení, poněvadž se bojíte, že bychom cestou mohli býti objeveni oněmi šelmobijci," počal Augustin s nevinným obličejem, "a při neblahém zvyku těch lidí, vždy mířiti na hlavu —"

"Váš bystrozrak jest obdivuhodný", odvětil José, "vy jste uhodl, že to je to, čeho se obávám."

"Taková obava jest také zcela přirozená," pokračoval nevinně Augustin, "neboť dva lidé vzbudí spíše pozornost jejich nepřátel, než jeden —"

"To jest podivuhodné, jak jste správně uhodl mé myšlenky", — zvolal José v návalu pohnutí.

Augustin vrhnul nedůvěřivý pohled na svého společníka, který se nalezal s ním v takové shodě, — potom ale pokračoval: "Poněvadž mé myšlenky v této záležitosti tak úplně sdílíte, tedy budete souhlasiti též s mou radou."

"Mluvte, jsem předem srozměn." —

"Nuže, myslím, aby každý z nás si vyhledal cestu těmito horami do tábora, což bude méně nebezpečné."

"Vaše slova jsou zlatá, done Augustine."

"To asi působí vliv půdy, na které stojíme, done José. Souhlasíte tedy s mým návrhem?"

"Úplně."

"Já budu dobrým příkladem předcházeti."

"A kde se sejdeme, až se dostaneme z těchto skal?"

"U vidlice řeky Rio Gile, tam, kde se řeka dělí ve dvě ramena," odpověděl Augustin.

"A jak dlouho budeme čekati jeden na druhého?" tázal se José, jehož tón řeči stával se stále srdečnější.

"To bude závislé od stupně přátelství toho, který tam přijde nejdříve", minil Augustin.

"U d'asa", pravil pro sebe José, "myslím, že ten lotr nechal by mne tam čekati až do soudného dne. Ne", pravil potom nahlas, "to nejde, i to nejvěrnější, nejobětavější přátelství musí míti hranice."

"Jak to myslíte, done José?"

"Nuže, já míním, že jedna hodina postačí, čekati na toho, který zůstane pozadu — a jej oplakati, v případě, že by se mu přihodilo něco lidského."

"Dobře, stanovme tedy dobu čekání na jednu hodinu. Po uplynutí této lhůty, ten, který bude čekati u smlouveného místa, odebere se do ležení, opláče smrt svého druha a vrátí se s ostatními přáteli, aby ho pomstil."

Augustin setřel si z oka slzu, když toto řekl, a také José zdál se býti pohnut.

Když se oba tito poctivci ještě jednou objali, každý zamířil jiným směrem a brzy se sobě ztratili z dohledu.

Když ušel Augustin jistou vzdálenost, zastavil se, pozorně naslouchaje; potom snažil se obeznámiti se se svým okolím. Jedna prohlubeň skalní zdála se mu vhodná, aby si v ní odpočinul po námaze předešlé noci a trochu se prospal. At' José čeká na něho u vidlice

řeky a necht' se potom vrátí sám do ležení; jemu to mohlo býti lhostejné, neboť on nezamýšlel hory opustiti.

Marně ale snažil se osamělý dobrodruh usnouti; když zavřel pálicí jej od nevspání oči, nořily se mu v duchu fantastické obrazy zlatého údolí; nemoha usnouti, povstal a ohlížel se kolem sebe, zda snad José se nevrací, neboť by ho mohl tento ve spaní snadno zabít.

Tak strávil asi hodinu mezi bděním a sněním; konečně se rozhodnul, učiniti nesnesitelnému stavu konec a povstal se svého tvrdého lůžka. Když se poněkud orientoval o svém okolí a směru, kterým bylo se mu bráti, přehodil pušku přes rameno a brzy zmizel v labyrintu skal.

Sotva ušel kratší vzdálenost, — překvapil ho neočekávaný pohled. Na místě, kde se skály náhle rozestupovaly, uzřel pod sebou rameno řeky Rio Gile, které se na známém nám místě ztrácelo přímo v řetězu zamlžených hor, plynouti a mizeti v jedné skále. Kam řeka směřovala ve svém podzemním běhu, kde opět vystupovala na povrch, to vyzkoumat, bylo pro Augustina nemožností, a on sotva zamýšlel o tom hloubati; ale co jej překvapilo, byla okolnost, že v okamžiku, kdy vstoupil na otevřené místo, které mu umožňovalo pohled na rameno řeky, spatřil canoe, které zmizelo v téže skalní stěně, kterou si razila řeka svou cestu.

Jestliže objevení řeky a canoe Augustina překvapilo, pak spatření dvou osob, které se nalezaly v canoe, zřejmě jej polekalo a násilně jen potlačil ve svém hrdle výkřik překvapení, aby se neprozradil.

"Raději budu bojovati s těmi třemi lovci na život a na smrt", zamumlal, "než abych se dostal do styku s těmi v canoei."

Hluboce ponořen v myšlenky, přemýšleje o tom, co sem ony dvě osoby v canoei přivádí, pokračoval ve své cestě. Brzy očekávalo ho nové překvapení.

Když si chtěl totiž zjednat jistotu o další cestě, objevil v nějaké vzdálenosti na skále, jež ležela vý-

še než místo, na kterém stál, muže s puškou, přímo na něho namířenou. V nejvyšším stupni poděšen učinil Augustin mocný skok stranou, přikrčil se k zemi a leza po čtyřech dostal se za balvan, který mu poskytl záštitu.

Výsměšný chechtot zaletěl v jeho sluch, a když lépe pohlédl ze svého chráněného místa na svého nenadálého nepřítele, poznal v něm ctihodného svého druhu — dona Josého, který k němu rychle přicházel.

"Vy jste se z dálky velmi podobal tomu lotrovi Rynovi", volal José již z daleka, "že bych se byl málem dopustil velkého bezpráví, jehož bych těžce byl želel."

"Já také", odvětil se lakonicky Augustin. "Nechybělo mnoho a byl byste zastřelil svého nejlepšího přítele a tak se stal sám majitelem pokladů v těchto horách."

"Když jsme se nyní poznali, — nechme kohoutky pušek v klidu", minil José, aniž by odpověděl na něžné narážky Augustina.

"Velice rád", odpověděl Augustin, jemuž na otevřeném boji s protivníkem velice málo záleželo, a oba muži, když přehodili pušky přes rameno, přistoupili k sobě a potřásli si zdánlivě srdečně rukama. —

"Kdo pak také se mohl domýšleti, že se zdržujete ještě v těchto horách", pravil José, "já vás opravdu považoval za Ryna."

"Také já jsem se nedomníval, že vy jste ještě zde", odvětil Augustin pokrytecky, "a právě chtěl jsem si přispíšiti, abych se dostal k vidlici řeky, abych vás nenechal čekatí přes stanovený čas."

"Horský vzduch činí tak dobře mým chorým plicím", zněla nestydatá odpověď Josého, "že jsem se nemohl rozhodnouti, této zdravotní léčby tak rychle se vzdáti —"

"A mne pojala náhlá závrať", — která mně zabránila pokračovati v cestě", pronesl Augustin s dvoj-
smyslným úsměškem.

Když se oba ctihodní společníci vzájemně omluvili pro jejich setrvání v horách, přísáhali si znovu neporušitelné přátelství, a Augustin sdělil svému příteli v krátkosti to, co před chvílí objevil.

"Vidíte tudíž, José", pokračoval pak, "že naše společné zájmy vyžadují nyní více než kdy před tím, abychom drželi dohromady a společně se do ležení vrátili. My zde budeme opět brzy zpátky, a vy potom budete moci dle svého přání dýchat horský vzduch, jenž jest tak blahodárný pro vaše prsa —"

"Jsem vám velmi zavázán", pronesl José, "ale jak je to s vaší závratí —?"

"Od té chvíle, co jsem vás spatřil, jest mi lépe —"

"Pak tedy ku předu."

Nová překážka zdržela opět odchod obou pokrytců. Z místa, kde se oba sešli, vedla totiž jen úzká pěšina do výše, tak úzká, že dva lidé vedle sebe nemohli po ní jíti. Tato stezka vedla za vodopádem k hrobce Indiánského náčelníka. To sice oba dobrodruzi nevěděli, ale i kdyby byli to znali, v tomto labyrintu skal, ve kterém bez plánu a cíle a bez znalosti místa se potloukali, nebylo jiného východiška. —

"Půjďme touto stezkou, done Augustine", pravil José. — "Nač zbytečně zdržování. Někam tato stezka snad přece musí vésti. — Prosím, jděte napřed, já půjdu za vámi."

"Prosím, vám náleží přednost", poznamenal zdvořile Augustin.

"Kdo pak by mezi přáteli dělal tolik okolků", done Augustine. — "Můj zrak jest špatný a snadno bych mohl udělati chybný krok. — Prokážete mi tedy laskavost, když půjdete vy napřed, poněvadž tato stezka jest tak úzká, že vedle sebe jíti nemůžeme."

Augustin se však ani nepohnul.

"Bud'te upřímný, done José", — počal po nějaké chvíli, "vy nepomýšlíte vrátiti se do tábora."

"Vy také ne, done Augustine."

"Vy si mne přejete míti tam, — kde roste pepř, done José."

"A vy byste mne nejraději asi poslal do pekla, done Augustine."

"Nelžete, done José, vy chcete, abych šel napřed, — abyste mne mohl ze zadu zastřeliti."

"O, jak přicházíte k této strašlivé domněnce?"

"Svým vlastním přáním, abych se vás zbavil."

"Při svatě Panně", zvolal José emphaticky, "tato otevřenost zasluhuje, abych i já se vám přiznal, že jsem měl opravdu myšlenku, připravit vás o život. Když jsem si ale předložil, že bych tím nebyl silnější proti těm třem lovcům —"

"To jsem si já také řekl," vpadl mu Augustin do řeči.

"Nuže, bud' me k sobě otevřeni", pokračoval José. "My tedy tyto hory neopustíme, někde se položíme do zálohy, odkud ony tři lovce usmrtime. Potom budeme jen sami dva, kteří zlaté údolí znají, a nebude třeba, vzájemně si o život usilovati. Takoví bohatí lidé, jakými my jsme, musí naopak býti pamětlivi, život si prodloužit a učiniti si jej co možno nejpříjemnějším. Na důkaz své upřímnosti půjdu nyní první —"

"Ne, tu čest si vyhrazuji já", — protestoval Augustin.

Oba dobrodruzi se ještě chvíli přeli o to, kdo půjde první, poněvadž nyní velmi dobře věděli, že se jeden druhého nemusí obávat.

José šel konečně opravdu první. Byl tak přesvědčen o upřímnosti svého přítele, že ani jednou neobrátil hlavu. Věděl, že jeho společník nejdříve jej použije k dosažení svého cíle, než mu bude znovu o život ukládati; věděl to tak jistě proto, poněvadž sám tak smýšlel.

Nebezpečná stezka, po níž kráčeli, byla dosti dlouhá a vedla, jak již řečeno, ke stále za vodopádem. Stezka byla pokryta oblázky a kamením, mlha učinila půdu kluzkou — a nejmenší chybný krok mohl mít za následek pád do nesmírné hloubky, která zela po pravé straně dobrodruhů, kdežto po levé straně čněla strmá skála. Mlha, jež dosud panovala, mimo toho nedovolovala, aby daleko před sebe mohli viděti.

Náhle zůstal José, jdoucí vpředu, státi.

"Co je?" tázal se Augustin.

"Myslím, že běžíme našim nepřátelům přímo do rukou", odvětil José třesoucím se hlasem.

"Jak to?"

"Neslyšíte šumot vodopádu?"

"Ano! Co ten má s tím co činiti?"

"Větrík rozrazil právě na okam-

žik mlhu, a já spatřil zřetelně hrobku Indiánského náčelníka, v jejíž blízkosti se oni tři lovci usadili."

"U kozla", nařikal Augustin, — "to bychom byli upadli do pěkné pasti."

"Co budeme nyní dělat?"

"Musíme ku předu", odpověděl Augustin, "neboť za žádnou cenu na světě nepůjdu touto nebezpečnou stezkou zpátky."

"Měl byste se za svou nedůvěru stydět, done Augustine."

"Jak to míníte?"

"Myslíte snad, že nevím, proč nechcete jíti touto cestou opět zpět?"

"Nu?"

"Poněvadž, když se nyní obrátíme, musel byste jíti vy první a vy se bojíte, že by mi mohlo napadnouti, sraziti vás do propasti."

Augustin nějakou chvíli mlčel.

"Nuže, ano, chci přiznati, že to jest příčina mého zdráhání, — ale mně můžete děkovati, done José, že já, který nyní za vámi stojí, — mohl se přesvědčiti, jak lehko —"

Při těch slovech položil ruku na rameno dona Josého. Tento se zachvěl při tomto doteku a učinil rychle několik kroků ku předu. — Přešel nebezpečnou stezku a stanul nyní na plošině, která se širila za vodopádem.

"Není to hezké od vás", pravil s předhůzkou Augustinovi, který ho následoval, tak mne polekati. Já jsem opravdu myslel, že mne chcete sraziti dolů."

"Co si to o mně myslíte?" smál se Augustin. "Já vás chtěl jen přinutit jíti ku předu, abychom se dostali z té hrozné stezky."

José pohlédl nedůvěřivě na svého druhá; tentokrát nevěděl, zda jeho vysvětlení jest pravdou či ne.

"Ve spojení jest síla", pokračoval pokrytecky Augustin, při čemž slovo spojení vyslovil se zvláštním důrazem.

Oba dobrodruzi chystali se nyní k prohlédnutí polohy půdy, aby získali nějaký základ k dalším operacím. Mlha, jež na této části ležela, stěžovala jim každé podnikání tak, že potřebovali delší dobu, neboť museli vyčkávati, až prudší závan větru na okamžik mlhu roztrhne, a oni nabyli tak dal-

šího potřebného rozhledu.

Výsledek jejich námahy byl tento:

Nacházeli se nad skálou, se které řítí se vodopád, a mohli viděti potok, který, změniv svůj tok ve vodopád, řítí se dolů do jezera. Tento potok neměl přítomně svůj obvyklý stav vody, a bezděčně tázali se v duchu dobrodruzi, jaký to musí býti imposantní pohled na vodopád, když v době dešťů horský potok s nasbíranou vodou řítí se dolů.

José, jehož povaha byla nakloněna k romantickému blouznění, pojal první tuto myšlenku, položil se na zem, aby mohl shlédnouti propast a vodopád.

Výkřik překvapení unikl jeho rtům.

Augustin, který stál poněkud dále a upíral svůj pohled na náčelníkovu hrobku, jež nebyla příliš vzdálena, přiběhl.

"Co je?" tázal se. "Vy svým křikem prozradíte naši přítomnost oněm třem lovcům."

José při přiblížení se Augustina vyskočil.

"Spatřil jsem něco, na co do smrti nezapomenu", pravil.

Augustin se nedůvěřivě posmál.

"Vy nevěříte?" ozval se opět José. "Pohled'te jen dolů, kde jeden zlatý halván, vážící nejméně šedesát nebo osmdesát liber, — je přilepen na této skále a je omýván dolů se řítící vodou."

"Zlatý balvan ve váze šedesáti nebo osmdesáti liber?"

"Jak jsem řekl."

"Oči Augustina leskly se tajemným ohněm; lakota opanovala jej v tom okamžiku v té míře, že zapomnul na nedůvěru k svému příteli, položil se na zem a pohlížel do propasti. José ležel vedle něho, a oba svými zraky pohlcovali drahocenný poklad.

Zlatý balvan, o kterém jsme již dříve psali, byl z tohoto místa ještě lépe vidět, a též bylo možno seznati, že sedí na skále tak volně, že se zdálo, že se musí každým okamžikem do hloubky sřítiti. Mezi vodopádem a skálou, která zlatý balvan zadržovala, bylo tolik volného místa, že člověk, opatřený

potřebnými pomůckami, mohl se odvážit sestoupit dolů a poklad vyzvednouti, aniž by se potřeboval obávat, že ho síla vody strhne do hlubiny. Důkladná koupel od mžení vodopádu bylo vše, čeho se mohl nadíti.

Oba dobrodruzi poznali to na první pohled, a za obapolného souhlasu se rozhodli, pokladu se zmocnit.

"Ten zlatý balvan musíme mít", řekl Josė.

"Ano, ale jak ho dostat nahoru?" tázal se Augustin tiše.

"Svážeme naše lasa dohromady, a jeden z nás spustí se dolů", odpověděl Josė.

Augustinovi naskočila strachem husí kůže při pomyslení, že by on, vise mezi nebem a zemí, mohl býti vydán na milost svého soudruha.

"Který z nás se bude obětovat?" tázal se.

"Los o tom rozhodne, a budete-li to vy, který bude muset dolů —"

"Necháte mne spadnouti", doplnil Augustin myšlenku Josého.

"Jak se to jen můžete domnívat", odpověděl poslední, "přítel nenechá s přítelem spadnouti též takový poklad. Přítele mohl by jeden náhodou snad nechat spadnouti, tolik přiznám — ale takový balvan zlata —"

"O, můj mliý done Josė", vskočil mu do řeči Augustin s potouchlým úsměškem, "jak jen můžete takovým způsobem žertovat s posvátnými přátelskými city."

Josė by na okamžik zaražen to nem, který v pronesených slovech ležel, potom ale sáhl do kapsy svých šatů a vytáhl odtud špinavé hrací karty.

"Losujme", řekl, "kdo se toho má odvážit."

Los připadl na Josėa, a okamžitě oba se připravovali k nebezpečnému dílu.

Obě lasa, jež mexický jezdec nosí stále ovinuté kolem těla, byla odepjata a silné řemeny byly umělým a pevným uzlem svázaný. — Jeden konec byl pak uvázán kolem těla Josého a k vůli jistotě obepínal ho též pod rameny, a druhý konec byl upevněn kolem slabého kmenu jednoho stromu, kte-

rý poblíže vyrůstal.

Aniž by ztrácel mnoho slov, počal Josė nebezpečný sestup, kdežto Augustin nahoře celou svou silou držel řemen a pomalu, dle pohybu Josého, tento ve svých rukou uvolňoval.

Podnik Josėův byl velmi obtížný — a vlasy mu vstávaly hrůzou, — když ocitnul se nad propastí. Temný hukot řitící se vody jej obklopoval, husté mžení pronikalo jeho šatem, kdežto jeho nohy používaly jako opěry vyčnívající malá skaliska. Vícekráte byl v nebezpečí, uklouznouti na kluzkých a mechem pokrytých výčnělcích a jen s vynaložením veškeré síly svého těla a vůle bylo mu možno své dílo provést.

Jednou mu přišla myšlenka, že Augustin náhle může pustiti řemen — a on, takto připraven o oporu, sletí do hlubiny. Studený pot vystal mu při této myšlence po celém těle, a bezděky vázla jeho noha. Ale hned na to se opět vzpružil a sestupoval dále, neboť dobře věděl, že by Augustin jeho bezváhání obětoval, ale nikoliv zlatý balvan.

Konečně dostal se k němu. — Nejsa více mocen svých smyslů, dopřál si sotva času vyhledati pro své nohy pevnou oporu, potom objal vroucně zlatý balvan a učinil pokus jej pozvednouti. Tento pokus se mu mimo vše očekávání podařil, neboť balvan skutečně jen volně spočíval na skále, a bylo třeba poměrně jen malé síly, aby jej dostal z místa, na němž snad spočíval snad po několik staletí.

Chtivýma rukama objal Josė vzácný poklad, jeho vítězný výkřik byl pro Augustina znamením, aby svého společníka vytáhl nahoru. To, jak si můžeme myslet, mohlo se dít jen zvolna, a Josėovy paže umdlávaly pod drahocenným břemenem.

Augustin z počátku táhl laso plnou silou do výše, ale pak stávaly se jeho pohyby slabší, volnější, neboť také jemu docházela síla.

Konečně byl Josė tak vysoko, že mu hlava již vyčnívala nad skalní plošinu. Kdyby nebyl potřeboval obou paží k držení zlatého balvanu, mohl se bez pomoci lasa

vyšinouti na skalní plošinu, poněvadž ale držel drahocenný poklad, byl bezmocný jako dítě, odkázán jso jedině na milost Augustina. K svému úžasu a zděšení zpozoroval, že tento nečiní žádné přípravy k dalšímu táhnutí, nýbrž laso otočil kolem stromu tak, že tento samotný váhu muže nad propastí visícího musel nésti, takže povážlivě se chvěl a ohýbal.

"Pro Boha a svatou Pannu!" — volal Josė, "vytáhněte mne rychle nahoru, já již balvan nemohu udržeti."

Augustin zdál se býti hluchý. Aniž by se dal výkřikem svého přítele vyrušovati, prohlížel se zdánlivou svědomitostí, zda drží ještě dobře uzly kolem stromu uvázaného lasa a teprve potom obrátil se ku propasti.

Josė se zděsil, kdž spatřil zrůzněné tahy v obličejí Augustina a strašlivá myšlenka se ho zmocnila.

"Ještě jednou vás prosím, vytáhněte mne nahoru, done Augustine, moje síly jsou u konce."

"Podejte mi ten zlatý balvan", odpověděl Augustin, "moje síla je také u konce."

"Ne a tisíckrát ne!" vzkřikl Josė, jemuž strachem vyvstal pot na celém těle, "raději zemru."

"Podejte mi ten balvan," opakoval Augustin temně.

"Máte mne za blázna? Kdybych vám dal ten poklad, necháte mne ihned sletět do hlubiny", zvolal Josė.

"A kdo vám ručí za to, že to nemohu udělati již nyní?"

"Váš vlastní zájem — neboť se mnou půjde do hlubiny také zlato."

"Nuže", počal Augustin chmurně, "nenechám vás spadnouti, ale jen pod jednou podmínkou, že totiž nebudete činiti žádné nároky na toto zlato a to mně jedinému bude patřiti. Rozumíte? Toto zlato musí patřiti jen mně samotnému, nebo přeriznu řemen."

Augustin byl smrtelně bledý, — když pronášel tato slova. Josého pojímala hrůza.

Učinil pokus, dostat se vlastní silou na skálu, ale marně. Strom se ohýbal a chvěl při každém pohybu Josého tak povážlivě, že tento ve své marné námaze ustal.

"Chcete mi dáti to zlato?" tázal se Augustin ještě jednou.

"Ne!" zněla resignovaná odpověď Josého, "dělejte se mnou, co chcete. Raději chci zemřít, než abych upustil od tohoto pokladu."

"Jak chcete, příteli," řekl klidně Augustin a vytáhnul nůž. — "Máte ještě čas, svůj názor změnit."

"Nikdy!"

"Já nepřeřizu celý řemen najednou, nýbrž vždy jen kousek. Tím budete mít čas na rozmyšlenou."

Při těchto slovech, která pronesl Augustin s děsivým klidem, naříz laso a upřel své ztrnulé oči na Josého.

"Pro Boha, mějte slitování", — prosil nešťastník.

"Víte, za jaké podmínky?"

"Potom byste mne teprve obětoval."

"Budiž tomu, jak si přejete", — odpověděl Augustin a přeříz laso ve dva kusy.

Kapitola devatenáctá.

Vraťme se opět na rovinu, abychom byli přítomni soudu, který zamýšleli naši tři přátelé držeti nad donem Antoniem.

Když Šebestián byl přesvědčen, že aspoň zdání práva stojí na straně lovců, podřídil se, třeba s těžkým srdcem poměrům.

"Jsem vašim zajatcem, tak jako don Zamora", pravil, "rozhodněte též o mně."

"Vy jste volný", odpověděl Cesar, "bez jakékoliv podmínky."

"Zadržte!" vmísil se Gabriel, — "bez podmínky nemůžeme vás nechat odejti."

"Mluvte!" odpověděl Šebestián.

"Vy znáte tajemství zlatého údolí a musíte nám proto slíbiti, že tajemství to nikdy neprozradíte, a by zemřelo s těmi, kteří je znají."

"Když jsem se připojil k výpravě za zlatým pokladem, měl jsem na zřeteli jen blaho své otčiny," pravil vážně Šebestián. Nikoliv chamtivost po zlatě mne sem poháněla, nýbrž vyšší zájmy. Zavazuji se proto rád a lehce svým čestným slovem, že tajemství zlatého údolí neprozradím nikomu. — Necht' jsou tyto poklady v pustině pohřbeny, aby nezpůsobily ještě

více neštěstí, než již zavinily."

"Dobře, pak vaši svobodě nestojí nic více v cestě a můžete jít, kam vám libo", prohlásil Gabriel a podal Šebestiánovi ruku.

"Jestli mi dovolíte, zůstanu, až do ukončení drama", ozval se Šebestián. Váš smysl pro spravedlnost, jistě mi tuto prosbu neodpře."

"Rozumím", odvětil Gabriel, — "chcete býti svědkem, zda jsme soudci spravedlivými."

Šebestián přisvědčil kývnutím hlavy.

"Během soudu, který budeme držeti", pronesl slavnostně Cesar, "bude vám brzy jasno, jsme-li v právu, a zda onen muž zaslouží trest, který nad ním vyřkne."

"Bude-li můj bývalý pán vinen, podrobím se vašemu rozsudku," odpověděl Šebestián, "nebude-li váš rozsudek spravedlivý, — budu jeho život hájiti tak dlouho, pokud bude ve mně dechu."

"Vy jste šlechetný muž", řekl Cesar, podáváje mu ruku, "bude mi uklidněním, když zde budete jako svědek."

Šebestiánův pohled utkvěl vícekráte s účastenstvím na spoutaném donu Antoniovi; také nyní pohlédl na nešťastníka, který se zavřenýma očima a s licemi strašlivě bledými, ležel bez hnutí na zemi.

"Tento muž počítá se k velkým tohoto světa", pravil truchle, "a nyní leží v prachu jako zločinec."

"Rozvažte tedy jeho pouta, ale nepokuste se, zachrániti ho před pomstou syna matky, kterou zavraždil. Necht' vám dá don Antonio své čestné slovo, že neučiní žádný pokus k útěku."

"Zavazuji se svým slovem, že se to nestane."

Po těch slovech přistoupil Šebestián k zajatci.

"Done Zamoro", pravil mu, — "já dal své slovo, že se nepokusíte o útěk, když vás sprostím pout. — Myslím, že jste ve svém životě ještě nikdy neprchal —"

"Tak jest!" vyřekl Zamora, zatím co Šebestián uvolňoval mu údy. "Vy jste se neklamal."

Podal Šebestiánovi ruku a pohlédl na něho tázavě.

"Víte, co ti lidé ode mne chtějí?" tázal se.

"Hovořili o vraždě, obžalobě a rozsudku —"

"Rozsudku", opakoval don Antonio s opovrhlivým úsměvem. — "Tito lidé mne chtějí popraviti. — Kdo jim dal k tomu právo?"

"Žel, právo silnějšího, jež v těchto divočinách platí."

Don Antonio pokrčil rameny.

"Poněvadž vás nepovažuji za schopna sprostého zločinu", hovořil dále Šebestián, "rozhodl jsem se, setrvati u vás až do posledního okamžiku, a, bude-li to muset býti, zemřít s vámi."

"To nečiňte, Šebestiáne", odpověděl don Antonio zachmuřeně, "moje věc jest ztracena. Španělský král ztratí jednoho ze svých nejvěrnějších poddaných. — král Karel I. svého nejoddanějšího přívržence. Ale vy, Šebestiáne, budete v mém dile pokračovati. — Vráťte se zpět k donu Diegovi a sdělte jemu a senátorovi, co se stalo. Oba jsou do mých plánů zasvěceni, a vy jim pomůžete je provést."

"K takové práci necitím se dosti silen", pronesl bolestně Šebestián, "pod vašim vedením byl bych s radostí obětoval život pro věc otčiny; sám jsem ale slabá třtina. — Jestliže vy zemřete, umře i naděje moji vlasti."

Gabriel a Cesar vrátili se volně zpět na skálu. Na malé plošině, ku které se připojovalo ložisko zlata, měl býti držen soud, jak oba rozhodli.

Pedrillo, který zůstal zpět k strážení zajatce, dal Šebestiánovi pokyn a tento pak pobídl dona Antonia.

Všichni tři pak kráčeli beze slova zpátky. Pedrillo šel poněkud vzadu, pozoruje podezřívavými pohledy každý pohyb zajatců.

Gabriel a Cesar, kteří na plošině vyčkávali příchodu ostatních, nemohli odváze, s kterou don Antonio kráčel svému osudu vstříc, upříti uznání, a v duchu Cesarově vzniklo tiché politování, že má vůči tomuto muži vystoupiti v úloze přísného soudce.

Když don Antonio vystoupil na plošinu, popošel mu Cesar několik

kroků vstříc a obnažil hlavu.

"Done Antonio z Mediny, buďte vítáni", pravil důstojně Cesar.

Pyšný Španěl zůstal pevný a nehybný, aniž odpověděl na zdvořilost svého synovce, ba aniž mu jen jediný pohled věnoval.

"Neslyšel jste, že váš synovec vás vítá?" zvolal Gabriel rozhorleně.

"Mně náleží právo, státí před španělským králem s pokrytou hlavou", — odpověděl pyšně don Antonio, "a o toto právo se nedám připravit žádným člověkem na světě. Mým druhým právem jest, že odpovídám jen tehdy, kdy to uznávám za vhodné, a vy mně toto právo můžete nejméně upíratí."

Opovrhlivý pohled postihl po těch slovech starého lovce; pohled plný zášti padl na jeho synovce Cesara.

Šebestián sledoval se zřejmým úžasem vyvíjení se drama. Byl překvapen, že ze schovance chudého zlatokopa Fabia najednou vyklubal se muž takového vysokého rodu, že se nazývá synovcem muže, kterého dosud znal pod jménem dona Zamory, který ale pod tímto prostým označením skrýval neznámý mu až dosud titul a důstojenství, které ho řadí mezi nejvýše postavené osobnosti.

Cesar vyslechl pyšná slova dona Antonia s velikým klidem.

"Byť byste i měl právo, státí před španělským králem s pokrytou hlavou", odpověděl, "pak toto právo ještě nezbavuje vás povinnosti, odpověděti na pozdrav vašeho synovce."

Don Antonio se hlasitě zasmál.

"Rád bych věděl, který blázen vám nasadil tuto myšlenku do hlavy — že jste mým synovcem", — pravil. "Já, co se mne týká, děkuji za takové žebrácké přátelství."

Cesar zbledl při této opovrhlivé odpovědi, a bylo zřejmo, že jen s velkou námahou potlačuje své rozhorlení. Pohled na Gabriela vrátil mu však opět dokonalý klid.

"Pedrillo", Cesar se obrátil k oslovenému, "přistupte blíže a povězte donu Antonioví, kdo jsem a zda se musí stydět za mé příbuzenství."

Pedrillo na vyzvání to postou-

pil několik kroků ku předu, a zasmušilá tvář bývalého celního strážníka příliš zřetelně pravila donu Antonioví, co může od tohoto muže očekávatí.

"Paměť velkých pánů bývá někdy slabá", počal Pedrillo, postaviv se těsně před dona Antonia, "a jest třeba, tu a tam ji opět občerstviti. Třeba by od vás nemohlo býti žádáno, abyste tohoto mladého muže, kterého jste spatřil posledně jako hošíka před dvaceti roky, opět poznal, tedy na mne, — který již tehdy byl mužem, když jsme posledně spolu měli co dělati, snáze si vzpomenete. Jest tomu asi dvacet let, když jste mne na základě vašeho falešného svědectví nechal deportovati, abych prý se naučil loviti tuleně — vy již víte! Nu, dnes považuji svou deportaci za štěstí, neboť mým útekem do Ameriky bylo mi umožněno naleznouti vašeho synovce a jemu sdělití, že jste ho oloupil o majetek a jeho matku zavraždil."

"Vaše dlouhá řeč mně stále ještě nepřesvědčila, že tento mladý muž jest můj synovec a ještě méně ale, kdo vy jste", ozval se pyšně don Antonio.

"To vše se dozvíte průběhem dalšího jednání, které nyní započne", odpověděl Cesar. Potom naznačil přítomným, aby usedli na kolem ležící balvany, čemuž všichni vyhověli, až na dona Antonia.

"Poněvadž se nesluší, aby obžalovaný před svými soudci seděl, tedy dávám přednost, zůstatí státí", pravil výsměšně.

Cesar na to neodpověděl. Ohlédl se ještě jednou kolem a pak zahájil slavnostně zasedání.

"Poněvadž především jest třeba zjistiti totožnost obžalované osoby", počal, "táži se vás, zda jste don Antonio z Mediny?"

"Nikoliv!" odpověděl pevným hlasem tázaný.

"Chcete se uchylovati ku lži? — Kdo jste tedy?"

"Vévoda z Armady. To jest jméno, které nosím a jež jsem si vydobyl svými činy."

"Než jste ale nosil titul vévodský, jmenoval jste se hrabě z Mediny a jako takového obžalovávám vás z vraždy."

"Jakým právem?"

"To uslyšíte ihned! — Gabrieli, vystupte jako svědek a řekněte, co víte — nic více a nic méně."

Starý lovec se zdvihl ze svého místa, slavnostně, odměřeně a s obnaženou hlavou; starý, prostý muž se statečným a poctivým srdcem nemohl uctivěji státí před soudním dvorem civilisovaného světa, než před tímto shromážděním prostých mužů, kteří byli připraveni, býti sami spravedlivými soudci v této divočině.

Nehledanými, prostými slovy vyprávěl, jak našel na moři člun, v němž spočívala zavražděná dáma a vedle ní plačící hošík, kterého vzal k sobě.

"Tento mladý muž jest onen hoch", končil Gabriel svou výpověď. "Kdo před dvaceti lety dopustil se onoho zločinu, nevím a více nemám co říci."

Po těchto slovech pokryl opět starý lovec svou hlavu a vrátil se volně na své místo, aby vyčkával další vývoj věci.

"Pedrillo", kázal Cesar, "vystupte nyní vy a povězte, co víte."

Vyzvaný povstal a vstoupil do kruhu. Z jeho očí sršela divoká nenávisť, když pohlédl na dona Antonia; v jeho tazích pracovaly divoké vášně jižana, který viděl se na počátku pomsty, na niž musel taková léta čekatí.

Cesar na něho vážně pohlédl.

"Nezapomeňte, Pedrillo," řekl, "že zde budete mluvití jako svědek, který musí podávati takové výpovědi, aby je mohl při svatě Panně odpřisáhnouti."

"Rozumím vám, done Cesare", odvětil Pedrillo, svoje pocity násilně potlačuje. "Pokusím se zapomenouti, že mne tento muž přivedl na galeje, kde jsem musel žítí s vyvrheli lidí. Budu hledět zapomenouti, co jsem vytrpěl, když onen stápl se v požitcích světa a budu vypovídat tak, abych vše jednou mohl před Bohem zodpovídati."

A nyní vyprávěl vše, co věděl, a co jsme my našim čtenářům již na počátku tohoto příběhu sdělili.

"Daleko od soudních dvorů Evropy, daleko od místa jeho činů, žaluje dnes na vévodu z Armady,

Antonia, hraběte z Mediny, že zavraždil hraběnkou z Mediny, aby se tímto zločinným způsobem zmocnil titulu hraběte z Mediny, aby si proti právu přivlastnil majetek svého mrtvého bratra; a že syna svého bratra, dona Cesara z Mediny o onen titul a dědictví po jeho otci vědomě a s rozmyslem oloupil. Více nemám, co říci."

"Slyšel jste, done Antonio, co oni muži vypověděli", zahovořil Cesar k bratrovi svého otce, který zde stál s vysoko pozdvíženou hlavou, se zachmuřeným pohledem a sevřenými rty, aniž by pohlédl na své žalobce. "Mluvte, done Antonio z Mediny. Co můžete uvést ku své obraně?"

(Pokračování.)

DOPISY.

SOUTH BEND, IND.

Vážená redakce! — Nemohla nám čtenářkám tohoto vzácného listu větší radost být učiněna než ta, že měli jsme tu čest viděti obrázku našeho redaktora p. doktora Dostála a jeho ctěné choti a neteře a oslavence dp. Josefa Janečka a synovce jeho Dr. Plháka, jak jdou v průvodu do chrámu Páně zasvěcenému patronu našemu sv. Janu, při oslavě zlatého jubilea kněžství veldp. Jos. Janečka s jinými církevními hodnostáři a nejdp. biskupem. Další obrázek byl nám podán samého dp. Janečka, a jistě každý rád uviděl tu jeho vlídnou tvář a mít tu čest ho poznati aspoň na obrázku. S radostí četli jsme popis takové vzácné slavnosti, která se málokdy v našich osadách koná, a i málo kněží se jí dočká. Vim že nejen čtenářky, ale i jejich rodiny spojily se v duchu a blahopřály dp. Janečkovi, by ho milý Pán Bůh ještě dlouhá leta sílil a žehnal v jeho práci pro blaho duší mu svěřených.

Tak jako zvali lidé v Pánu zesnulého dp. Josefa Hessouna, St. Louiským Tatičkem, tak i dnes krajané v Detroit, Mich. mohou s radostí a hrdostí zvat dp. Janečka Detroitským Tatičkem, který tolik pro dobro duší milých krajanů v Detroit vykonal, a jak velkou zásluhu má pro zachování sv. víry a

národnosti naší v tom městě, to jen Otec nebeský sám ví, který každý krok a práci kněze zlatým písmem do knihy života zapisuje a hojně v nebi odmění. Dobře pochopili a ocenili Detroitští krajané katolíci, co jejich Tatiček pro ně vykonal a vědí, že nebýt jeho, dávno by byli se s tom velkým městě a mezi tolikým jiným národem mohli ležet Českému národu ztratit. Horlivou snahou a upřímnou láskou k jeho lidu jako dobrý Pastýř dp. Janeček přes všechny mnohé a trpké překážky a zklamání, vedl je na cestě zbožnosti a vlastenecké lásky a jednoty, a dal pevný základ s pomocí věrných osadníků dvěma Českým osadám v Detroit, zasvěceným dvěma našim sv. patronům sv. Václavu a sv. Janu, ve kterých bude mít vždy ke své čestné památce dva pomníky nehynoucí. — Jako mnoho jeho přátel po celé Americe i za mořem přejeme všechny, by se Detroitský Tatiček ještě dlouhá léta těšil z lásky a oddanosti svých osadníků a z ovoce práce svoji pro dobro jejich.

Jiná slavnost nás starší jistě také dojala, zlaté jubileum veldp. Převora Prokopa Neužila. Mnoho z nás si pamatuje, jak nám psával a na psaní naše odpovídal v "Příteli Dítěk" milý Strýček Prokop a vždy nás uměl potěšit a vše vysvětlit, jak toho dětské srdce potřebovalo. Jsme vděční i po letech za jeho laskavost a vážíme si ho jako stálého přítele a učitele, kněze a misionáře, když na naše osady přijížděl. Kéž nám všem jeho bývalým i nynějším neteřím a synovcům z "Přítele Dítěk", našeho váženého dp. Strýčka Prokopa, — dlouhá léta Pán Bůh ještě zachová, i Klášteru Sv. Prokopa, jehož je jedním z nejstarších členů, před 50 lety.

Mnoho jiných důst. pánů slavilo své jak zlaté i stříbrné jubileum letos, a mnozí měli i tu milost být na důstojnost kněze povýšeni anebo i jinak od svatého Otce vyznamenáni. Všem přejeme Boží požehnání na další dráze života, by pro blaho duší a našeho národa v Americe dlouho působili. Jedné velké slavnosti také nezapomenou Češi a katolíci v celé Americe, to

je zlatého jubilea důst. pánů Benediktinů v Chicagu. Byla to slavnost, jaké nám jen jednou v životě dopřáno uviděti buď osobně nebo o ni číst, a vidíme co mohou spojenou silou a práci po příkladu sv. Benedikta a sv. Prokopa kněží řádu sv. Benedikta pro své krajany vykonal v této zemi. Hlavní velkolepé dílo jejich jest kolej a seminář sv. Prokopa v Lisle, Ill., kde již tolik našich nadějných mladíků obdrželo výborné vzdělání a vychování. Mnozí také vstoupili do semináře sv. Prokopa a dnes působě na českých osadách a radostně slouží lidu svému v jeho řeči, jak v kostele i jinde.

Když pohlédneme do minulosti a vidíme co ti naši dobří, vlastenečtí a obětaví kněží pro nás vykonal, hlavně když naše tak krásné teď osady byly ještě v počátcích a nebylo ani kostelů, ani škol, ani spolků, ani novin pro ty naše milé průkopníky a první do této země přistěhovalce, kteří opustili svou milou vlast, by sobě a drahým rodinám lepší budoucnost zajistili, než jakou mnozí měli ve starém domově, tu teprve si můžeme představit, jaká to byla od Boha milost pro naše rodiče a dědečky a babičky, když jim bylo dopřáno míti mezi sebou české kněze, kteří jako andělé strážní vydali se přes moře, ne za blahobytem, ale pro spásu duší krajanů svých, by ve víru nového a i cizího světa a jiných národností se svatě víře a řeči neodcizili. Máme mnoho co děkovati jak Pánu Bohu i našim svatým patronům, že nám byli dáni tak horliví, dobří, trpěliví a upřímní kněží, kteří pomohli Čechům a Moravanům býti čím jsou dnes v této zemi. Oni se nelekali žádné oběti, ani chudoby, rádi se ve všem uskrovnili a žili co nejskromněji s lidem svým, by pomohli mu vybudovati novou, skvělou budoucnost svým potomkům. — Dnes na nás pohlížejí jiní národové s úctou a mnozí naši krajané zaujímají vysoké jak církevní, tak politické i společenské postavení, že můžeme býti hrdi na národ náš. Co by ale bývalo z nás, kdyby zde nebyli bývali naši dobří kněží?

Čas letí a s ním rok po roce, a

jak nám i také našim duchovním vůdcům a pastýřům nadejde doba, kdy se budou muset odebrat ku odplatě věčné. Kde ale vzít za ně nástupce? Bez kněze by nebylo mše svatě, nebyly by různé církevní slavnosti v roce, nebyly by nám udělovány svaté svátosti, od svatého křtu, až po svátost manželství, nebylo by naší útěchou pomoci kněze se připravit na odchod z tohoto světa se svátostmi umírajících. A to jest jen několik obrazů, jak by nám bylo bez kněze. —

Drazí rodiče, vidíte-li, že syn Váš jeví náklonnost ku stavu duchovnímu, nebraňte mu, ale když jest to jen trochu možné, pomozte mu by došel cíle svého. Četla jsem, jak slavný spisovatel Louis Veuillot píše: Jaké to štěstí pro Vás rodičové, bude-li Váš syn knězem; ani netušíte dosah slova "kněz", tot' titul nejkrásnější, jehož vůbec člověku na zemi i na nebi dostati se může. — Nikdo ani nemůže si z nás představit tu velkou důstojnost, jaká jest knězi udělena. Jaká to také i zásluha u Boha pro rodiče, celou rodinu a příbuzné, že si z jejich středu vyvoluje Bůh syna jejich za zástupce samého Pána Ježíše na zemi, aby byl prostředníkem mezi lidem a Bohem. Modleme se všichni denně, by nám Pán Bůh seslal hojně dobrých kněží neb jich nemůžeme mít nikdy dost.

Nemá ale každý tu milost mít syna knězem, ale může mít podíl na té milosti, že dopomůže hodným mladíkům, kterým poměry nedovolují, studovati na kněze, že jim dle možnosti přispěje, by dosáhli cíle svého. — Umiňme si tedy drahé čtenářky a odběratelky "České Ženy" a "Hlasu", a všichni čtenáři, že budeme všichni za kmotry a kmotřičky, takovým hodným hochům, které si Pán Bůh vyvoluje, a aspoň jednou do roka když ne častěji, si umiňme, že budeme pamatovati sebe menším dárkem na takové studující v semináři sv. Prokopa, a když z nás každý dá něco a bude nás kolik tisíc, tu jistě se brzo pozná jak se počet našich vlastních kněží množí a každá česká osada bude moci

mít kněze naší národnosti, kteří s láskou budou sloužit lidu svému. Jaká je to radost pro náš lid, když slyší svého milovaného pastýře mluvit a kázat v milé české řeči a vidí, jak jim ten upřímný vlastenecký kněz rozumí a s ním cítí, protože jest jeden z nich, váží si v každé takové osadě kněze takového a jde s ním ruku v ruce.

Často prosíme o pomoc a milost Srdce Páně a Matičku Boží, nebo sv. Antonína, který byl a jest povždy i v nebi velký přítel, pomocník a ochránce chudých studentů na kněze, anebo i jiného svatého a svatou, k nimž máme důvěru. Tu slibme, že jako díkůčinění, když nás vyslyší, věnujeme dárek dle možnosti na naše studující na kněze v semináři sv. Prokopa a budeme mít tak i velkou zásluhu. — Seběmenší dárek pomůže, a budeme mít někoho, kdo se za nás bude modlit po naší smrti a vzpomínat na nás při mši svatě. Přispějme jak můžeme nejvíce a pomozme po příkladu sv. Václava a sv. Ludmily a ssv. Cyrilla a Methoda, šířit a zachovat svatou naši víru v této zemi a tu něžnou lásku k naší drahé řeči mateřské a čest národa našeho, a když budeme mít horlivé, vlastenecké, české kněze, tu i nadále, až nás zde nebude, půjdou naši potomci v našich šlépějích za pomoci jejich kněží a ty naše školy, spolky, noviny, ušlechtilé osadní zábavy a naše české svátky nikdy nezahynou. — Tak pracně to vše bylo postaveno s velkou obětí od nás a jen zas s pomocí dobrých kněží může vše být udržováno i nadále, jak se to dnes vidí ve všech našich kvetoucích osadách. Jest tedy na nás, by bylo postaráno o to, by stále byli mezi námi a mezi těmi co po nás přijdou a naše místa zaujmou, hodní nástupci našich nynějších horlivých kněží, kteří by našli vzdělání a vychování na české kněze v semináři sv. Prokopa, a který seminář jest ten jediný v této zemi, který jim to vše poskytnouti může.

To dobro, které pro naše budoucí české kněze vykonáme, bude nás provázet nejen v životě Božím požehnáním, ale i za hro-

bem na věčnosti, a kdyby se nikdo jiný po letech za nás nemodlil, — budou tak vždy činit denně při mši sv. naši kněží, kterým naše příspěvky anebo odkazy dopomohly ku stavu kněžskému. Pán Bůh se nedá nikdy překonat naší štědrostí a co učiníme jim, bude samému Pánu Ježíši učiněno, a bud'te jisti, že sebemenší obět pro naše budoucí české kněze v semináři sv. Prokopa přinesenou nenechá Pán Ježíš bez odměny a uchystá nám jednou hojnou odměnu na věčnosti. Co pomůže nám vše na světě i kdybychom měli sebe více, když vše musíme jednou opustit? Proto dle možnosti naši zaopatřme se kupředu dobrými skutky konanými zde šťastnou věčností u Pána Boha a těšme se, že když budeme milosrdní, i k nám bude Pán Bůh jednou v hodině smrti milosrdný; a modlitby a vzpomínky na nás v jejich mši svatě, našich kněží, kterým jsme za živa pomáhali, u trůnu Božího nám radost věčnou pomohou vyprosit. Proto umiňme si dle své nejlepší možnosti, že budeme kmotry a kmotřičkami chudým studentům studujícím na kněze v semináři sv. Prokopa, v Lisle, Ill. Preji všem, jak ctěné redakci i čtenářkám a čtenářům, hojného požehnání od Pána Boha a milé matičce naší milované paní Do- stálové brzkého pozdravení a jsem vždy, Vaše upřímná,

Marie Votýpka.

E. ST. LOUIS, ILL.

Čtená redakce Č. Ž.! — Čekám, že z naší osady ssv. Cyrilla a Methoděje někdo něco napíše, jak tu pokračujeme, a vidím, že je to marné; tak píše sama. Měli jsme tu v květnu a červnu mnoho dešťů, ale v červenci byla taková vedra a sucho, že všechno se spálilo. Ted' je trochu chladnější počasí, ale pršet nechce. Jen nějaká rosička přijde. Máme tu komárů hodně, ti štípají panečku.

V naší osadě se pracovalo, něco se opravovalo kolem kostela, pak se barvil z venku, též i fara. — I vnitřek kostela by se hodil opravit, nevím jestli ale k tomu dojde. Má se pořádat bazár 1. a 2. září,

jenže těch lidí je moc bez práce, tak vyhlídka na všechno špatná. My jsme taky letos barvili dům, hned v červnu, a porče nové dělali, a vzalo to celý měsíc, neb skoro denně přišlo, i světnice 3 papírovali, taky to stálo hodně peněz. —

Taky se tu stalo neštěstí, právě na svátek Nanebevzetí P. Marie. Večer 2 chlapci dospělí, jeden 21-letý a druhý 22-letý, chorvatský a slovenský, jeli v mašině i 2 děvčata, 16-letá a 18-letá, velkou rychlostí a vrazili do trucku, 3 z nich byli okamžitě zabiti, jedno děvče je v nemocnici. Jeden chlapec je z naší osady. Chudinka matka je vdovou, asi 10 let tomu co jí manžel zemřel a 5 dětí nedospělých zanechal, a o všechny se sama starala. Asi před 6 lety její dcera přišla k úrazu. Jela z práce po poli káře, a jak slezla, mašina ji zasáhla, nohy podrazila, a ona si pobyla mnoho týdnů v nemocnici. Může již dobře chodit. Ale co ta matka vytrpěla tehdy, a co včil, když nadějněho synáčka tak na ráz ztratila. Vyslovuji soustrast ubohé matce i 4 sestřičkám zabitých, by je Bůh silil v jejich zármutku, a nebohého Josefa přijal do věčných stanů, kde ho očekává jeho otec. — Ještě srdečný pozdrav Františce v Minn., a M. Becan, — též pozdrav ctěné redakci a všem čtoucím. — S Bohem dává

K. Bobčíková.

SHINER, TEXAS.

Milé čtenářky, co tak málo píšete? Jen začněte, abychom měli víc dopisů. Vy tu v Texasu sbíráte teď bavlnu. Jen aby cena byla aspoň jak je teď, tak přece se něco dostane, ale jak přijde na těch 5c, to je již moc malounko. Jen kdyby dal Pán Bůh dobré počasí, aby to mohli lidé sebrat. — Zde je hodně nemocných. — Paní M. Možiškové se stala nehoda. — Nikdy člověk neví co na něj čeká. Šla dávat kuřátkům, a zakopla a zlámala si nohu. — Pí. Cimrhanzlová je již pět dlouhých let upoutána na lůžko. Co vytrpí a domácí s ní, a zlepšit se to nechce. Je zde dost lidí pořád nemocných.

Hospodyňky si naříkají, že mají práci se slepičníky, že se jim tam drží všelijaký hmyz či čmelíky. Je asi nejlepší to vystříkat (black leaf 40), a je pak po práci, vše zůstane čisté. Nebo když kuřata nebo krůt' dostanou bolavé hlavy, tak je namazat mastí na stěvice, ne tou tekutinou, ale černou mastí. (Shoe polish). Po jednom namazání se vše ztratí.

Ted' je zde v Texasu největší pilno sbírání bavlny, a ještě někteří vaří syrop. My ho nevaříme, ale každý rok si zajedeme k paní Val. Janákové u Wied. Oni vaří na prodej, a moc dobrý. Jestli některá potřebujete syrop, jen si tam zajedete, uvidíte že budete spokojeni. — Zde jsou teď veselky celý rok, co jindy nebylo, vždy to bývalo až na podzim. Těšíme se, že tu bude sv. biřmování, a bude se světit zvon - jistá osoba ho darovala - a že bude piknik. Vždy je tu dost lidí, když je nějaká slavnost. Již zas aby se začalo sít do zahrádek na zimu. Zas bude starost, aby nám to nezmrzlo. Zahrádky mají nejradši písek, ale zde je to hlinité, tak to tak neroste.

Četla jsem dopis pí. Marie Kuhnové. Jen zas pište milá paní, ráda vaše dopisy čtu a ráda bych vás osobně poznala, neb vaše sestry a bratry jsem znala, jen vás ne. Tak se těším. — Paní Sýkorová ze Shiner se ptá jak zavažuji ty píčesy co se táhnou po zemi. Oloupám je a nakrájím hezky tlustě a dám 2 díly cukru a 1 díl těch píčesů a hřebíček. Nechám dost dlouho vařit až jsou ty kousky měkké, pak ty kousky vyndám, aby nebyla na nich voda nechám dobře na sítku odkapat, a pak to dám na slunce, aby to hodně uschlo (asi 4 hodiny), pak to dám opět do té vody a vařím až to je hnědé. Když se moc voda vyvaří, tak tam přidám vodu studniční i trochu cukru a je to chutné na chléb. Je to divné, že jsme v jedné osadě a neznáme se. Mohla bych vám to ústně povědět kdybych vás znala. Vždy si vzpomenu jak jsem bývala v St. Mary's, že jsme se všichni znali u kostela, a byli jsme jak jedna velká rodina. — Kde

člověk vyrostl, vždy na ta místa rád vzpomíná. Bohužel teď když tam přijdu, vše se za ta léta změnilo. — Všem dávám s Bohem Marie Doležalová.

VÍCE ZELENINY A OVOCE V DIETĚ.

(Píše Dr. John L. Rice, komisař zdravotnictví města N. Y.)

V této roční době má většina lidí chuť na jiné pokrmy, než jaké jedli v chladnějších dnech. Různí lidé mají v tomto ohledu různé požadavky, ale každý průměrný člověk chce na prvním místě snadněji stravitelné pokrmy. Příroda dožaduje se svých práv. Přesvědčujeme se, že to, čemu říkáme "chuť k jídlu", má svůj psychologický podklad. Méně tuku, méně mastných pokrmů a méně těžkých jídel v této roční době je zdraví prospěšným zvykem.

V každém případě musíme si ale zapamatovat, že i v horkém počasí musíme jísti dostatečné množství správné potravy, máme-li zásobit tělo patřičnou kvotou pokrmů, jež jsou nezbytné ke správ-

Panu BERNARDU STRÍŽOVI, Box 712, San Antonio, Texas.

Milený příteli! — Piši toto bez Tvého vědomí do Hlasu a Č. Z., kde jsem dobře znám, (Uveřejňuji v Č. Z. román Mexická Růže). Tobě zde piši poněvadž znám Tvůj dobrý charakter řadu let. — Následkem stálého sezení co česko-amer. novinář jsem utrpěl zlou ledvinovou a játrovou nemoc. — Moje 50letá žena hrozně trpěla změnou života, bolením kříže, boků a hlavy, jedna dcera potížemi s dechem; druhá co prodavačka v obchodě bolestmi nohou. — Dnes jsme všichni zdraví, díky užívání Tvých radiových kompress které v naší rodině vykonaly skoro divy. Za pobytu v Texasu jsem co novinář poznal mnoho lidí co byli kompresama co prodáváš, uzdraveni, i když lékaři nemohli pomoci. (Kdo z čtenářů chce se u mne přesvědčit, jest vítán.) — Mnoho zdaru Ti přeje Tvůj upřímný Stan. Novotný, 1426 W. 18th Street, Chicago, Ill.

né funkci všech tělesných orgánů. Jinými slovy—dieta musí být náležitě vyrovnaná. Maso, drůbež, ryby, sýr, mléko a vejce jsou všechny žádoucími potravinami, ale skonzumované množství těchto potravin má být v létě menší nežli v zimě.

S trhy, hojně zásobovanými čerstvou zeleninou a ovocem, není žádného důvodu, proč bychom všichni nemohli jísti více těchto zdravích prospěšných potravin. Nepřišli-li jste ještě zelenině a ovoci na chuť, toto je ideální čas k tomu, abyste tak učinili. Listnaté druhy zeleniny, jakými je kapusta, salát hlávkový, ředkvička, čekanka, štěrbač atd., spolu s ostatními zeleninami (okurkami, rajskými jablčky a mrkví) dají se připravit nejrozličnějšími kombinacemi a bez vaření v chutné saláty, jež máme jísti každého dne. Špenát, hrášek, tykev, červená řepa, kapusta, mrkev a fazolové lusky přeměňují se v kuchyni ve výborné vařené pokrmy zeleninové. Dva druhy vařené zeleniny denně je možno v létě jenom doporučovat.

Také ovoce máme hodně jísti, tím spíše, že na nynějším trhu najdeme všechny možné druhy. Ostružiny, borůvky, různé melouny, broskve, plumy, hroznové víno, hrušky a třešně — jaký to lákavý výběr. Zralé banány jsou k dostání po celý rok a jsou vždy dobré. Nejezte je však, dokud jejich slupky nemají hnědé skvrny, protože teprve tehdy jsou opravdu zralé.

Ovoce i zelenina obsahují důležité minerální soli, jichž tělo žádá; jsou též bohaté vitaminy a napomáhají stolici.

ČERSTVOU ZELENINU,

zvláště saláty nebo špenát je snadno uchránit v létě před zvařením. Často se nám to podaří, vložíme-li je do aluminiové nádoby s pevně přiléhající pokličkou a postavíme pak na nejstudenější místo bytu, nejlépe na betonovou nebo dlaždicovou podlahu.

VLHKÉ STĚNY

jsou velmi nepříjemnou stránkou bytů v novostavbách i ve starých

domech. Jelikož vlhkost škodí velmi nábytku, nesmí být tento nikdy těsně přistavován ku stěnám. Obrázky a zrcadla opatříme na rubu kousky korku, aby tak mezi stěnou a obrazem vznikl prostor, kdy může dostatečně prouditi dosti vzduchu. Dbáme na řádné větrání, zvláště v době letní.

ZALÉVÁME SPRÁVNĚ ZAHRADU?

V zalévání zahradních rostlin se často hřeší. I když je někdy povrch půdy suchý, neznámá to ještě, že rostlinám schází vlaha. — Hlubší vrstvy obsahují dostatek vody a rostlina si pomáhá tím, že zapouští hluboko své kořínky. Vyjmeme-li na př. po delší době sucha rostlinu ze země, podíváme se, kam až sahají její kořínky. Často zalévané květiny rozšiřují své kořínky spíše do šířky a na povrchu a špatně pak vydrží delší sucho, kdežto méně zalévané květiny jsou nuceny spouštět své kořeny do hloubky a proto mají více vyhlídek překonat i větší sucha. I v zalévání musí být zachována jistá pravidelnost. Je-li zahrada jednou za týden důkladně zalévána, pak to jistě postačí. Nejpraktičtější jest, rozdělit si větší zahrady na několik oddílů, aby mohla být práce systematicky prováděna. —

Večer jest nejvhodnější dobou k zalévání, nejen pro rostliny, ale i pro zalévajícího. Je to proto úspornější, že se voda tak rychle nevypařuje jako ve dne. Velmi praktické jest, vyhloubiti kolem rostlin okolek, aby voda neodtékala, ale dobře se zadržela. — Máme se také přesvědčiti, zdali voda opravdu vnikla do země a to zabodnutím nějaké hole do půdy. Chudší půdy, které rychleji vyschnou, musíme samozřejmě častěji a hojněji zalévat, proto také, že zadržují málo vlhkosti i ve spodních vrstvách. Při zalévání ovšem musí býti brán zřetel na druhy rostlin nebo zeleniny. Jahody, ačkoliv vydrží dobře sucho, mají býti před květem a v době užívaní pravidelně zalévány, chceme-li mít úrodu. U některé půdy tvoří se po zalévání tvrdá kůra, která zabra-

ňuje přístup vzduchu. Je radno ihned tyto kůrky rozkopati a zkopřítiti, aby rostlina řádně prospívala. —

MILODARY

MILODARY NA MILLION-CENTOVÝ FOND "HLASU".

Z předešlé sbírky	45,050
J. Kallus, Tex.	25
A. Motis, Neb.	25
Jan Holan, Wis.	25
K. Jacka, O.	25
A. Chladníček, N. Y.	25
M. Vlastník, N. Y.	50
Marie Machová, N. Y.	75
Dp. Vác. Dosta, Iowa	500
B. Hudeček, O.	50
J. Kremláček, Neb.	100
P. J. Máca, Okla.	25
A. Psotka, Iowa	45
Odbočka N.S.C.K., v Balt. Md.	1,000
J. M. Pešek, Minn.	100
G. Jurica, Mont.	50
T. Němeček, O.	25
Amalie Netardusová, Tex.	75
J. Holek, Ill.	100
P. Okénka, O.	25
V. P. Fiala, Neb.	25
Magd. Chvátilová, Ill.	25
Fr. Zemla, Mich.	100
J. Vonásek, Md.	100
J. A. Trnka, Minn.	25
Františka Hrbáčková, Mo.	50
N. N., Spillville, Iowa	25
Julia Králíčková, O.	25
Nejdůst. p. Msgr. Tomáš J. Bobal, papežský komoří, Chicago, Ill.	2,500
K. Valůšek, N. Y.	50
P. Lukeš, Minn.	100
L. Kroc, Tex.	100
M. Flusek, Ill.	10
J. Švec, Neb.	25
V. Baloušek, Conn.	25
Anna Knesová, Mich.	100
S. Vytopil, Tex.	25
B. Sazma, Ill.	50
J. Wašíčka, Wis.	25
Fr. Gajdošík, Mo.	10
J. Šůva, Neb.	25
M. Toužinská, Ill.	100
M. E. Mikuta, Ind.	25
J. Serbus, Minn.	25
J. Petrák, Mich.	100
B. Marek, Iowa	25
C. L. Kokeš, Neb.	35
J. V. Beránek, Iowa	25
Anna Brhelová, N. Y.	25
J. A. Mráz, N. Y.	25
A. Pettera, Wis.	100
M. Kolín, O.	100
S. Dušek, O.	12
F. Blažek, Minn.	10
Anna Pírová, Pa.	100
Fr. Barták, Kans.	25
Jan Duffek, Ark.	50
M. Němeček, Mich.	50

M. Novotný, N. Y.	100	M. Bronec, Ore.	25	M. Pytllová, Mo.	1.00
A. Wosmek, Minn.	10	A. Stamashanek, N. Y.	25	J. Zábrobská, Pa.	.25
M. Tibenský, N. Y.	50	E. M. Burák, Iowa	100	Matylda Mičková, Kans.	1.00
N. N., Marion, Kans.	20	J. Liška, N. Y.	15	J. Schenfelt, Cal.	2.00
N. N., Marion, Kans.	20	V. Škoda, Ill.	50	J. Bochníček, Neb.	1.00
Čtenářka "České Ženy", Ill.	100	J. Lorenz, Neb.	100	Celkem	\$11.75
J. R. Diviš, Mo.	100	J. Kolář, Tex.	50	(Obdrželi jsme z města Šanhaj, v Číně zprávu, že horlivý náš misionář, dp. Josef Zeman, velmi těžce onemocněl, vrací se na zotavenou do své vlasti na Moravu. Obnos \$11.75 odešleme ihned na jeho adresu, jakmile se pozdraví. Kdyby jej snad Pán Bůh k Sobě povolal, pak milodary tý pošleme na katol. čínské misie prostřednictvím ústředny v Římě.)	
F. Novák, N. Y.	50	J. Newberry, Tex.	25	Milodar na vyhořelý kostel, ve Stanley, No. Dak.	
Pi. Krejčí, N. Y.	25	J. Zábrobská, Pa.	20	Pi. Marie Kvěchová, Ill.	\$5.00
M. Kvěch, Ill.	100	Fr. Swach, Mass.	25	Milodary pro africké missie a na mešní svaz.	
J. Zábrobská, Pa.	25	Fr. Řebec, Mich.	25	J. W. Juroška, Tex.	\$.25
J. Nosek, Ill.	25	C. Kozák, Ill.	25	J. Jelinek, N. D.	.25
M. Novák, Okla.	25	G. Molitor, Ill.	25	Emil Šmíd, Tex.	1.25
L. Hejma, O.	50	Vojt. Kostál, S. D.	10	J. F. Sámek, N. D.	.25
K. Vojkůvka, LaMoure, N. D.	25	K. Žika, Ill.	25	A. Psotka, Iowa	.30
B. Faimon, Neb.	25	Růžena Svobodová, S. D.	100	T. Němeček, O.	.50
J. M. Kelišek, N. Y.	25	Dp. Jan Maršálek, Pa.	500	Amalie Netardusova, Tex.	1.00
A. M. Kelišek, N. Y.	25	R. Wáchalac, O.	10	E. Rynda, Ill.	.50
F. Václavík, Mich.	25	Fr. Uhlíš, Mich.	25	Anna Vyhnařová, O., na chléb sv. Antonína	1.00
Anna Krieger, Ill.	50	J. Kalvoda, ml., N. D.	25	F. Petrla, N. D.	.25
Ad. Hlubek, Io.	500	Pi. L. Cincorová, N. D.	200	Jos. Vonásek, Ia., na katechism	3.00
R. Hodan, O.	25	Pi. A. Křížková, Mo.	10	T. Bednář, Wis., na chléb sv. Ant.	1.00
M. Hajiček, Ill.	25	Teresie Dvořáková, Ill.	100	A. Wosmek, Minn., za kalendář a na mešní svaz	.65
Fr. Pleskač, Neb.	25	B. Otradovec, Mo.	125	Fr. Ondrovčík, Mich.	.25
N. N., Minn.	25	M. Pytllová, Mo.	50	M. L. Jedlička, Tex.	.50
A. Zisek, Conn.	25	J. Slačík, Conn.	25	M. Gazárek, Can.	.50
T. Kašpárek, Mich.	50	Anna Kasková, Wis.	10	Pi. J. Zadinová, Neb., na chléb	1.00
M. Lucek, N. Y.	25	Anežka Holubová, N. Y.	325	Marie Šlahánková, O., na chléb	.50
J. R. Diviš, Mo.	25	M. Pavlas, Neb.	25	Marie Sopucková, Can.	1.00
M. Nechvátal, O.	50	E. Kolář, Mont.	25	Antonie Benešová, Wis.	1.00
M. Gallus, Mo.	50	M. Adamec, O.	25	M. Havel, Neb.	.75
F. Dobias, N. Y.	25	T. Šimek, Ill.	100	J. Kusta, Wis.	.25
G. Zetková, Ill.	25	Františka Kydličková, Ill.	25	Matylda, Mičková, Kans.	1.00
Marie Janovská, S. D.	25	Jan a Ant. Kolářovi, O., po 100	200	N. N., Pine Bluff, Ark.	1.00
Adella Sušilová, Tex.	125	Anna Kurtinová, Ill.	25	Fr. Skřípka, Tex.	1.00
Fr. Pavka, O.	25	Pi. J. Fialová, Conn.	25	Pi. F. Valášková, Mich.	.50
F. Salát, Iowa	25	J. Kubart, Wyo.	100	Babička Busková, Ill.	.25
M. Wm. Bube, N. J.	25	C. Ladman, N. Y.	100	J. Waubun, Minn.	.50
F. A. Řezáč, Minn.	50	V. Buchta, Tex.	25	C. Melcher, Tex.	.25
A. Mika, Mich.	25	Fr. Bilá, Neb.	100	M. Gargulák, Wis.	.25
A. Jánosik, Ill.	25	Fr. Novák, Conn.	25	Anna Bidarová, Ill.	.25
J. M. Hazda, Mich.	25	Anna Hanocková, N. Y.	25	A. Kučera, Ill.	1.00
J. Klečka, Kans.	25	M. Moravetz, Io.	25	B. Novák, Tex.	.25
C. Polásek, Tex.	25	Fr. Vyvlečka, Tex.	25	N. N., Hubbard, Tex.	1.25
B. Bednář, Cal.	25	Celkem	65,167 centů	P. Gazárek, Mich.	1.00
Přítel katol. tisku	5,000	Milodary pro dp. Josefa Hylše, misionáře v Africe.		Antonie Motisová, Neb.	1.00
M. Havel, Neb.	25	C. Malátek, Tex.	\$.50	M. Loskot, Can.	.50
M. Tomešek, O.	25	Marie Vlastníková, N. Y.	.50	M. Rolenc, Ill.	1.00
M. Okenka, O.	25	J. Drnek, Wis.	1.00	A. Hlatký, Ill.	.25
Marie Daňková, M. Koniček, Wis., po 25c	50	K. Vaculík, Mich.	1.00	J. Holec, Ill.	1.00
Anna Pobudová, S. D.	25	A. Mika, Mich.	1.00	V. F. Jelinek, Neb.	1.00
J. Konfest, S. D.	25	J. Schenfeldt, Cal.	.10	M. Holpuch, O., na chléb sv. Ant.	1.00
M. Beneš, Neb.	100	J. Dudík, Texas	1.00	V. Baloušek, Conn.	1.00
M. Chmátal, Neb.	50	Anna Kopecká, Tex., na mši sv.	1.00	B. Marek, Iowa	.75
Františka Macháčková, Neb.	25	N. N., Wallis, Tex. od dvou osob na mše sv. na jejich dobré úmysly	7.00	Jan Duffek, Ark.	.50
J. Manas, Can.	25	M. Kvěch, Ill.	2.00	Anna Pírová, Pa., na kalendáře	1.00
M. Kafková, Tex.	50	J. J. Kubát, Nebr., na chléb sv. Antonína	2.00	L. Měchura, Mich.	.25
Vác. Tupý, Minn.	100	Celkem	\$17.10	J. Zábrobská, Pa.	.25
J. Kresl, Minn.	75	Milodary pro dp. Josefa Zemana, bývalého misionáře v Číně.			
Vác. Kotrba, Minn.	25	V. A. Kokeš, Minn.	\$ 1.00		
J. Pražák, Tex.	100	J. Holec, Ill.	1.00		
C. Zemánek, N. Y.	25	M. J. Sklenář, Kans.	1.00		
Anna Melociková, Md.	30	J. Kremláček, Neb.	1.00		
N. N., St. Louis, Mo.	10	C. Zemánek, N. Y.	1.00		
Anna Ostranská, Neb.	175	B. Kavuláková, Neb., na mši sv.	1.00		
Fr. Volejník, Neb.	25	Marie Vlastníková, N. Y.	.50		
J. Vogeltanz, Mich.	10				
J. E. ndp. biskup Ludvík B. Kučera, Lincoln, Neb.	2,500				
J. János, N. Y.	100				
J. Cundrla, Mich.	50				

R. Hodan, O.	25
M. Kordulová, N. Y.	50
M. Gallus, Mo., na chléb sv. Ant.	50
M. Zálesák, Wis.	1.00
F. Pavka, O.	50
Anna Koutníková, Fla.	5.00
J. Klečka, Kans.	1.00
Fr. Končák, Texas	25
A. M. Pejša, Cal.	1.00
Františka Macháčková	1.00
J. V. Hájek, Texas	25
L. Mikloška, O.	50
F. V. Marek, Texas	1.00
Fr. Houdek, Neb.	25
J. J. Otáhal, Texas	1.00
F. Sedláček, N. Y.	25
Zásilkou Anny Kaskové, Wis., jména dárců byla dříve uvedena v "České Ženě"	4.50
Fr. Vyvlečka, Texas	2.00
Celkem	\$54.70

**Milodary pro dp. Jana Ig. Krížka, S. J.,
misionáře v British Honduras.**

P. Havlíček, Mo.	\$ 1.00
K. Koutný, Neb.	1.00
E. A. Vinduška, Kans.	2.00
Anna Soušková, Neb., na mše sv.	5.00
N. N., Wallis, Tex., na mše sv.	5.00
N. N., Chicago, Ill., na mši sv.	1.00
Pi. F. Čiháková, S. D.	1.00
Ant. a Marie Bělikovi, Mo.	2.00
Pi. A. Jachimstálová, Wis.	1.00
Pi. A. Šuláková, Texas	50
T. Němeček, O., na mši sv.	1.00
M. Pytlková, Mo.	2.00
Anna Okenicová, N. Y.	50
M. J. Sklenář, Kans.	1.00
J. Zábrobská, Pa.	25
M. Kvěch, Ill.	2.00
H. Pechanec, Kans.	25
M. Jedlička, Tex.	50
A. W. M., Blooming Prairie, Minn.	50
Kateř. Turková, N. Y.	1.00
Sbírka Oltářního spolku v osadě sv. Jana Nepom., podnikla pi. Frant. Sedláčková, St. Louis, Mo.	5.00
Anna Mrázková, Neb.	1.00
B. Richman, N. Y., na mši sv.	1.00
Čtenářka 'České Ženy', Cleveland, O., na mše sv.	5.00
M. A. Longin, Mont., \$2, a Ma- rie Bartová, 50c	2.50
Pi. F. Dostrašilová, Ill.	2.00
Marie Kalousková, S. D.	1.00
Anna Pirová, Pa.	1.00
N. N., Winnipeg, Can.	2.00
M. Beňák, Neb.	1.00
Geo. Knotek, Ind.	1.00
Anna Rajnochová, Tex., na mši sv.	1.00
Ant. a Marie Stuchlíkovi, st., Neb.	1.00
Pan a pi. Ant. F. Stuchlíkovi, Neb.	1.25
Sp. Bl. Panny Marie, č. 104, Ů. J. Ž. A., Ill.	2.00
Pi. Frant. Panošová, od spolku Katol. Žen, z Kansas City	5.00
Marie Gahnová, Mo.	1.00
J. Cundrli, Mich.	1.00
Jan Zeták, Tex., na mši sv.	1.00
Celkem	\$64.25

Milodary na Mariánský sloup.

B. Otradovec, Mo.	\$ 1.00
N. N., Cleveland, O.	2.00
J. Holubík, Mich.	1.00
Anna Vespalecová, Wis.	2.00
Anna R. Lešingrová, Iowa	5.00
Sl. Kateř. Rasochová, Md.	4.00
Anna Wenclová, Minn.	1.00
Anna Málková, Iowa	1.00
Fr. Sušek, Mo.	2.00
M. Janda, Ill.	1.00
Sl. S. Veselá, Md.	4.00
Anna Hanacková, N. D.	1.00
Celkem	\$25.00
(Srdečné díky všem šlechetným dár- cům zde uvedených i dřívějším. Důst. p. Václav F. Mikolášek sbírku na Marián- ský sloup v Praze ukončil, všechny mi- lodary poslal J. E. nejdůst. p. Dru. Karlu Kašparovi, pražskému arcibiskupu, a tu i my tímto sbírku tuto končíme, obnos \$25 důst. p. Václavu F. Mikoláškovi zašleme, by ji dodečně do Prahy zaslal. Red. Hlasu.)	

**Milodary pro chudé kněze
v čl. republice.**

Jistý šlechetný kněz na mše sv.	\$10.00
Anna Kopecká, Tex., na mši sv.	1.00
M. Pytlková, Mo.	50
Antonie Pektorová, N. Y., na mše sv. za zemř. V. Pektora a duše v očistci	5.00
Pi. E. Kostelová, S. D., na mše sv.	1.25
J. Kubart, Wyo., na mše sv.	5.00
Pi. A. Kutová, Tex., na mše sv.	4.50
Františka Pektorová, N. Y.	5.00
N. N., Inez, Tex., na mši sv.	1.00
N. N., Clarkson, Neb., na mši sv.	1.00
N. N., Luxemburg, Wis. na mše sv.	3.00
Kateř. Koutná, Neb.	1.00
N. N., Moulton, Tex., na mši sv.	1.00
Vác. Motis, Neb., na mše sv.	2.00
Moravanka, St. Louis, Mo.	3.00
W. B. Gardner, Wis.	1.00
Celkem	\$45.25

Milodary na Svatý Hostýn.

K. Koutná, Neb., na "Listy"	\$ 2.00
Fr. Petrla, N. D., na "Listy"	2.00
L. Olšová, N. Y.	1.00
Fr. Šmíd, Pa.	3.00
Adela Kalistová, Wis., předplatné	1.00
A. L. Malecha, Tex., na časopis	1.00
Marie Šlahůnková, O.	1.00
Ant. Gajzurová, N. Y., předplatné	1.00
Celkem	\$12.00

Milodary na Svatou Horu.

Marie Vejšická, Mo.	\$1.00
M. Zavadil, Mo.	1.00
Pi. J. Matějčková, N. D., na mše sv.	2.00
Celkem	\$4.00

Milodary pro Vincentinum v Praze.

Kateř. Matoušková, Md.	\$ 1.00
N. N., New York, N. Y.	3.00
M. Zavadil, Mo.	1.00
Pi. Alž. Nejdliková, Corunna, Mich., předplatné	1.25
Pi. M. Kunová, St. Louis, Mo.	1.00

B. Kavulaková, Neb., na mši sv.	1.00
V. A. Kokeš, Minn.	1.00
Fr. Barták, Kans.	2.00
Adella Sušilová, Texas	1.00
J. Klečka, Kans.	1.00
B. Kavulák, Neb.	1.00
Celkem	\$14.25

Milodary Salesiánům v čl. republice.

Vác. Kofroň, Iowa	\$ 1.00
Anna Márová, O.	25
Marie Gallusová, Mo.	1.00
Ant. Gajzurová, N. Y., na mše sv.	3.00
Zásilkou ndp. Msgra Frant. Ko- peckého, Iowa, na mše sv. za Alberta Hrubše, jeho chot', syna a bratra	75.00
Zásilkou ndp. Msgra Frant. Ko- peckého, Iowa, na mše sv. na dobré úmysly	50.00
B. A. Bezpalec, Tex.	1.00
Celkem	\$131.25

Milodary na slepce v Praze.

J. M. Janovský, Texas	\$1.00
Marie Kalousková, S. D.	1.00
Marie Pytlková, Mo.	50
K. Matoušek, Md.	1.00
M. Jindra, Md.	1.00
K. Koutný, Neb.	1.00
Celkem	\$5.50

**Dary pro spisovatelku Vlastu
Javoříckou.**

Pi. V. Veliánová, Mo.	\$1.00
M. Pukyš, O.	25
F. Forstner, Wis.	25
A. Pettera, Wis.	25
N. N., St. Louis, Mo.	5.00
Celkem	\$6.75

**Milodary na Apoštolát ssv. Cyrilla
a Methoděje.**

Vdp. A. Vojáček, Iowa	\$1.00
F. Horák, Iowa	1.00
Celkem	\$2.00

Pro Katolické Spolky

Zhotovujeme prapory, korouhve, od-
Jeden tucet, po 85c
znaky, kovové pečete a máme na
skladě všechny jiné spolkové potřeby.
Držíme zlaté křížky a knoflíky všech
katolických jednot.

Jeden zlatý křížek neb knoflík 95c
Dva tucty, po 80c
Kulaté žrob zlaté knoflíky K.D. po 48c

MARIE VESELY,

2418 So. Central Park Ave.

Hawthorne Sta.

Chicago, Ill.

Ošetřování růží v létě.

Jen náležitým opatřením lze udržet zdraví a bohatého i stálého květenství růží. Především je nutno udržovati záhony růží čisté a častěji kypřiti půdu. To prospívá velice dobrému vzrůstu, zvláště když nám je možno pokrýti zemi slabší vrstvou úplně zetlelého chlévského hnoje. Tím udržuje se půda čerstvá, nakypřená a konečně deštěm vyluhují se určité živiny k výživě keřů.

Důležité je také dáti růžím vždy včas a dostatečné množství vody, neboť jen tak se jim přispěje k dobrému vzrůstu a zamezí se často napadení keřů rzi nebo padlím. Je dobře postříkati keře za teplého počasí navečer. Listoví jest tak přes noc vlhké a i navlhčené okolí růží působí na dobrý vývin rostlin.

Za vlhkého počasí, když je pod mrakem, prospívá velice nálev močůvky okolo keřů.

Mimo to můžeme značně prodloužiti květenství růží letním řezem. Seřízneme totiž každý silný třetí letorost asi v polovině jeho délky, a to v tom čase, kdy mladé větvičky počínají vytvářeti poupata. Tímto zkrácením vyraší brzy na těchto letorostech nové, mladé větvičky, které se ovšem o něco opozdí proti prvním na jaře vyrašely a přijdou do květu zase o něco dříve, než druhé květenství růží nastane.

Dále je dobře, když se všechny odkvetlé květy urežají a dotýcná větévka seřízne se buď až k nově rašícímu letorostu, nebo, není-li tohoto, až po první silné očko.

Výjimku v tomto případě činí pnoucí růže. U těchto odřeží se jen odkvetlé květy, a to asi v polovině krátkých letorostů, na kterých kvetou. Vyskytnou-li se odumírající větve, které lehko poznáme podle starého dříví a slabého, žlutozeleného listění,

nutno tyto odstraniti. Naopak zase dlouhé, mladé výhonky pnoucích růží nutno opatrně přivazovati a nesmí se z nich nikdy nic odřezávati.

Provádíme-li celé toto ošetřování pečlivě až do podzimu, nemůžeme se minouti úspěchem a růže odmění se jistě stálým a bohatým květenstvím k nemalé radosti každého milovníka růží. Jen s hnojením nutno ustati dříve, aspoň v polovině léta, neboť pozdějším přihnojováním udržovaly by se růže ve stálém rašení a dřevo by k dobrému přezimování náležitě nevyzrálo.

K tomu pojednání dlužno ještě připojiti některé výjimky, a to pro silně rostoucí druhy růží-čajovek, jako na př. Maršál Niel a j. Kdybychom tyto růže řezali krátce, pak by nám vyrůstaly stále jen sáhodlouhé letorosty, ale bez květů, proto je seřezáváme podle síly na $\frac{1}{2}$ až 1 metr délky. Pak se vyvinou skoro z každého oka krátké letorosty, které brzy poupata nasadí. Tak též u remontantek.

Poznáme ostatně u všech růží tyto vlastnosti snadno. Objeví-li se nám po krátkém řezu silné, dlouhé letorosty a květy žádné nebo málo, seznáme, že tyto druhy nutno řezati dlouze.

Svatý Gral nalezen? Při vykopávkách, které byly prováděny v jedné z jeskynních svatyní v severní Syrii, objevili misionáři starobylý křišťálový kalich nesmírné historické ceny. Tento kalich je nyní předmětem porad čelných archeologů a historiků. Znalci, kteří jej důkladně studovali, jsou toho názoru, že pochází z prvního století př. Kristem neb z doby prvního roku po narození Ježíše Krista. Křišťálový kalich byl nalezen ve staré dřevěné bedně, zakopané v jednom z rohů jeskyně. Bedna byla zapečetěna. Její vnější stěny jsou

zdobeny pestrými, ale již vybledlými kruhy. Z dějin je známo, že v roce 1101 dobyl této krajiny Balduin I. Při popisování kořisti, které se tehdy Balduin zmocnil, uvádí se též křišťálový kalich, z něhož podle legendy pil Spasitel při poslední večeři. V básnických podáních označuje se tento kalich jménem "Svatý Král".

Tajemství moci proutkařů.

Na kongresu v Bonnu prohlásil německý fysik P. Dobler, že rozřešil problém proutkařů s vyzařováním vysílaným podzemními vrstvami vodv, lečebných zřidel, solných, petrolejových, minerálních a j. ložisek. Jedná se o elektromagnetické vlny proměnlivé délky. Tyto vlny vyvolávají u lidí citlivých svalové otřesy. U osob s menší citlivostí se jejich účinek projevuje pohyby proutku. Dobler tvrdí, že pomocí těchto paprsků by bylo možno určit polohu i jakost podzemních minerálních nebo petrolejových vrstev.

Cítí jako Nově Zrozená Osoba.

"Po více nežli rok nacházela jsem se v lékařském ošetřování. Nemohla jsem spáti a neměla jsem chuť k jídlu a moje tělo chřadlo. Koupila jsem čtyři láhve Dra. Petra Hoboka a po užívání třetí láhve jsem cítila, že moje tělo jest opětně v dobrém stavu. Po čtvrté láhvi jsem cítila jako nově zrozená osoba. Budu mítí Hoboko v mém domě pokud budu živa." Co Hoboko učinilo pro paní Mathilda Klein, Regina, Sask., Canada, jež napsala tento dopis, může učiniti pro jiné. — Tento nepřekonatelný bylinný léčivý prostředek nemůže býti nalezen v lékárnách. — Jest dodáván pouze místními jednateli. Pro další informace pište Dr. Peter Fahrney and Sons Co., 2501 Washington Blvd., Chicago, Ill.

Největším dobrodincem katol. tisku je ten, kdo jej řádně sám platí a mezi přátely rozšiřuje.